

Sejm

Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Kadencja I — Sesja I

Sprawozdanie Stenograficzne

z 2 posiedzenia Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

w dniu 21 listopada 1952 r.

Warszawa

1952

REDAKCYJA

01562

Porządek dzienny

2 posiedzenia Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

w dniu 21 listopada 1952 r.

1. **Sprawozdanie** Komisji Mandatowej i powzięcie uchwały co do stwierdzenia ważności wyboru posłów i zastępców posłów.
2. **Sprawozdanie** Komisji dla opracowania regulaminu Sejmu i uchwalenie regulaminu.
3. **Wybór** stałych komisji poselskich.
4. **Projekt** ustawy o kontroli państwowej.
5. **Projekt** ustawy o przysiędze wojskowej.
6. **Zatwierdzenie** dekretów wydanych przez Rząd po upływie kadencji Sejmu Ustawodawczego:
 - a) dekretu o obowiązkowych dostawach ziemniaków,
 - b) dekretu o prawie łowieckim,
 - c) dekretu o gospodarowaniu artykułami obrotu towarowego i zaopatrzenia,
 - d) dekretu o zmianie niektórych przepisów postępowania karnego,
 - e) dekretu o stosunkach służbowych nauczycieli szkół podstawowych i wychowawców w zakładach poprawczych oraz w schroniskach dla nieletnich,
 - f) dekretu o utworzeniu urzędu Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz urzędu Ministra Przemysłu Drzewnego i Papierniczego.
7. **Powołanie** Rządu.

O b e c n i posłowie według załączonej do protokołu listy obecności.

Za stołem przydzielonym zajmują miejsca Marszałek Sejmu Jan Dembowski i wicemarszałkowie Sejmu, w łóżach — Przewodniczący Rady Państwa Aleksander Zawadzki i członkowie Rady Państwa.

Początek posiedzenia o godz. 10 min. 15.

Przewodniczy na posiedzeniu Marszałek Sejmu Jan Dembowski.

Marszałek: Otwieram posiedzenie.

Protokół 1 posiedzenia Sejmu uważam za przyjęty, ponieważ nie wniesiono przeciw niemu zarzutów.

Proponuję następujący porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia Sejmu (czyta):

1. Sprawozdanie Komisji Mandatowej i powzięcie uchwały co do stwierdzenia ważności wyboru posłów i zastępców posłów.
2. Sprawozdanie Komisji dla opracowania regulaminu Sejmu i uchwalenie regulaminu.
3. Wybór stałych komisji poselskich.
4. Projekt ustawy o kontroli państwowej.
5. Projekt ustawy o przysiędze wojskowej.
6. Zatwierdzenie dekretów wydanych przez Rząd po upływie kadencji Sejmu Ustawodawczego:
 - a) dekretu o obowiązkowych dostawach ziemniaków,
 - b) dekretu o prawie łowieckim,
 - c) dekretu o gospodarowaniu artykułami obrotu towarowego i zaopatrzenia,
 - d) dekretu o zmianie niektórych przepisów postępowania karnego,
 - e) dekretu o stosunkach służbowych nauczycieli szkół podstawowych i wychowawców w zakładach poprawczych oraz w schroniskach dla nieletnich,
 - f) dekretu o utworzeniu urzędu Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz urzędu Ministra Przemysłu Drzewnego i Papierniczego.
7. Powołanie Rządu.

Czy jest kto przeciwny porządkowi dziennemu? Sprzeciwu nie ma.

Uważam, że Sejm propozycję przyjął.

Przystępujemy do punktu 1 porządku dziennego: sprawozdanie Komisji Mandatowej i powzięcie uchwały co do stwierdzenia ważności wyboru posłów i zastępców posłów.

Głos ma sprawozdawca poseł Kłosiewicz.

Posel Kłosiewicz Wiktor: Obywatele Posłowie! Komisja Mandatowa, wykonując zlecone jej przez Sejm zadanie, zapoznała się szczegółowo ze sprawozdaniem z przebiegu wyborów oraz sprawdziła wszystkie materiały, przekazane Sejmowi przez Państwową Komisję Wyborczą.

W szczególności Komisja Mandatowa sprawdziła wszystkie protokoły przyjęcia zgłoszonych list kandydatów na posłów i zastępców posłów oraz wszystkie protokoły głosowania okręgowych komisji wyborczych w ilości 67.

Na podstawie sprawozdania i przedstawionych przez Państwową Komisję Wyborczą materiałów Komisja Mandatowa stwierdziła, że wybory do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w dniu 26 października 1952 r. odbyły się we wszystkich 67 okręgach wyborczych w pełnej zgodności z Konstytucją Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i ordynacją wyborczą do Sejmu.

Ani do Państwowej Komisji Wyborczej, ani do okręgowych komisji wyborczych nie wpłynęły skargi lub zażalenia, które podawałyby w wątpliwość prawdziwość aktu wyborczego w jakimkolwiek okręgu czy obwodzie.

Kandydaci na posłów i zastępców posłów byli wysuwani na zebraniach w zakładach pracy, na zebraniach gromadzkich i powiatowych zjazdach chłopskich, na zebraniach członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i innych zgromadzeniach, a następnie zgłaszani do okręgowych komisji wyborczych, zgodnie z wymogami ordynacji wyborczej.

Wszyscy kandydaci na posłów i zastępców posłów, zgłoszeni na listach Frontu Narodowe-

go, otrzymali wymaganą przez art. 69 ust. 2 ordynacji wyborczej większość głosów i wybrani zostali na posłów i zastępców posłów do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Wybory do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej odbyły się w atmosferze ogromnego entuzjazmu i niespotykanej dotychczas aktywności najszerzych warstw narodu.

Ilość obywateli, którzy wzięli udział w wyborach, wyniosła 15.495.815, tj. 95,03% ogólnej ilości uprawnionych do głosowania. Cyfry te są wyższe od osiągniętych kiedykolwiek przedtem w wyborach sejmowych w Polsce. Nigdy przedtem udział wyborców w wyborach do Sejmu nie był tak powszechny jak w tych wyborach.

Wybory przyniosły zdecydowane i bezapelacyjne zwycięstwo liście Frontu Narodowego, na którą oddano 15.459.849 głosów, tj. 99,8% ogólnej ilości ważnych głosów. W ten sposób wybory do Sejmu stały się potężną manifestacją jedności narodu, skupionego wokół Frontu Narodowego, jedności, jakiej nie osiągnął naród polski na przestrzeni całej minionej swej historii.

Wyniki wyborów świadczą o tym, że zrodzony z tych wyborów najwyższy organ władzy państwowej Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej będzie się opierał w swej działalności o najtrwalszą podstawę, o zaufanie całego narodu, skupionego w szeregach Frontu Narodowego, wokół swego wielkiego i umiowanego przywódcy i nauczyciela — Pierwszego Budowniczego Polski Ludowej Bolesława Bieruta. (*Długotrwałe oklaski.*)

Obywatele Posłowie! Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wybrany w dniu 26 października br. liczy 425 posłów; 173 spośród nich jest pochodzenia robotniczego, 155 — chłopskiego, a pozostałych 97 wywodzi się w ogromnej większości z inteligencji pracującej. Zajętych w przemyśle jest 113 posłów, w tym 67 przy warsztatach — przodowników pracy. Wśród posłów reprezentowane są podstawowe oddziały klasy robotniczej, a mianowicie górnicy mają 16 posłów, hutnicy — 12, metalowcy — 23, włókniarze — 21, kolejarze — 14, chemicy — 7, budowlani — 5.

Ilość posłów zatrudnionych w rolnictwie wynosi 65, w tym 34 chłopów indywidualnych, 26 członków spółdzielni produkcyjnych, 5 pracowników POM i PGR.

W Sejmie znalazła się szeroka reprezentacja inteligencji pracującej, licząca 94 posłów. Wśród nich jest 30 literatów, publicystów i artystów, 19 profesorów i naukowców, 20 pracowników inżynieryjno-technicznych, 17 nauczycieli i 8 lekarzy.

80 posłów rekrutuje się spośród członków naczelných organów władzy państwowej i działaczy rad narodowych.

131 posłów pracuje w kierowniczych organach stronnictw politycznych, związków zawodowych, Związku Samopomocy Chłopskiej, Związku Młodzieży Polskiej, Ligi Kobiet i innych masowych organizacjach społecznych.

273 posłów jest członkami Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, 90 należy do Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, 25 do Stronnictwa Demokratycznego, bezpartyjnych jest 37 posłów.

Ilość posłów członków PZPR jest wyrazem przodującej roli tej partii, świadczy ona zarazem o tym, że cały naród skupiony we Froncie Narodowym widzi w Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej czołową siłę, której przewodnictwu zawdzięcza swe dotychczasowe historyczne osiągnięcia i która kieruje jego walką o zbudowanie socjalizmu, o szczęśliwą przyszłość Ojczyzny.

Znaczna ilość posłów do Sejmu to ludzie, którzy przebyli drogę pełną ofiarnej bohaterstwa walki i zmagania o władzę robotników i chłopów, brali aktywny udział i kierowali w rewolucyjnych walkach polskiej klasy robotniczej, w walkach chłopskich z caratem, z polską burżuazją i sanacją, z okupantem hitlerowskim. Przez carskie więzienia i kazamaty przeszło 6 posłów, w walce z polską burżuazją i sanacją brało udział 214, było więzionych w więzieniach i obozach sanacji 82, w podziemnej walce i ruchu oporu przeciw hitlerowskiemu okupantowi brało udział 170, z tego przez obozy koncentracyjne i kaźnie gestapo przeszło 65, 43 posłów przeszło bojowy szlak I i II Armii Wojska Polskiego. Znaczna część posłów wyrosła na działaczy już w warunkach Polski Ludowej.

Po raz drugi w wyborach do Sejmu wzięli udział żołnierze Ludowego Wojska Polskiego, stojącego czujnie na straży niepodległości naszej Ludowej Ojczyzny i bezpieczeństwa jej granic.

W skład Sejmu wybrana została grupa przedstawicieli i dowódców Wojska Polskiego na czele z synem robotniczego ludu Warszawy — bohaterem Stalingradu — Marszałkiem Konstantym Rokossowskim.

Ilość kobiet wybranych do Sejmu wynosi 74. W skład poprzedniego Sejmu wchodziło 26 kobiet. Jak widać z tych liczb ilość kobiet posłanek wzrosła prawie trzykrotnie. Wzrost ten jest odbiciem znacznego i stałego zwiększania się aktywności kobiet w naszym życiu politycznym, państwowym, społecznym, zawodowym i kulturalnym. Jest on wyrazem realizacji zagwarantowanego w Konstytucji równouprawnienia kobiet.

Przeważająca większość posłów, tj. 315, posiada odznaczenia państwowe, 6 posłów jest odznaczonych najwyższym odznaczeniem państwowym — Orderem Budowniczych Polski Ludowej, 46 posłów jest odznaczonych orderem Sztandaru Pracy I lub II klasy, 16 posłów jest laureatami nagród państwowych.

136 posłów posiada pełne wyższe wykształcenie, 12 posłów — niepełne, 81 — średnie ukończone, 27 — nieukończone średnie, 169 posiada wykształcenie w zakresie szkoły podstawowej.

Pod względem wieku skład Sejmu kształtuje się następująco: 7 posłów nie ukończyło 25 lat, 25 znajduje się w wieku do 30 lat, 112 liczy od 31 do 40 lat, 168 — od 41 do 50, 84 — od 51 do 60 i 29 powyżej 60 lat.

Obok posłów zostało wybranych 195 zastępców posłów. Wśród nich mamy 75 robotników od warsztatów — przodowników pracy, 62 chłopów i pracowników POM i PGR. 22 zastępców posłów rekrutuje się z szeregów inteligencji pracującej. Ilość kobiet wśród zastępców posłów wynosi 39.

Skład Sejmu jest widoczną ilustracją przemian, jakie się dokonały u nas od chwili ustanowienia ustroju demokracji ludowej. Nie ma w Sejmie przedstawicieli obszarników i kapitalistów, którzy zasiadali w sejmach przedwiesniowych i kierowali nimi, nie ma przedstawicieli wrogiej ludowi imperialistycznej agentury, którzy choć w znikomej mniejszości znaleźli się jeszcze w poprzednim Sejmie.

Nowoobрани Sejm, nowoobrاني posłowie to krew z krwi i kość z kości ludu polskiego, to przedstawiciele tych, co produkują, żywią i bronią, to prawdziwi reprezentanci narodu polskiego. Droga rozwojowa wielu z nich to normalna w naszym ustroju droga awansu społecznego, droga stojąca otworem w Polsce Ludowej dla wszystkich ludzi pracy.

Obywatele Posłowie! Wyniki wyborów do Sejmu dowiodły, że naród polski jednomyślnie wypowiedział się za programem Frontu Narodowego.

W akcie wyborczym, jak w zwierciadle, ukażało się prawdziwe oblicze narodu. Ujrzelśmy zwarte szeregi Ludu Polskiego, który wysoko niesie sztandar wolności i pokoju, sztandar niezawisłości i suwerenności narodowej.

Ujawnił się dalszy rozwój i wzrost jedności moralno-politycznej narodu, który w niełatwych warunkach dokonuje w tak krótkim czasie tylu głębokich przeobrażeń i przemian.

Nowoobрани Sejm został obdarzony najwyższym zaufaniem narodu.

Głosując na kandydatów Frontu Narodowego, wyborcy wypowiedzieli się za polityką dalszego wzrostu uprzemysłowienia Polski, dalszych postępów budownictwa socjalizmu w mieście i na wsi, polityką prowadzącą do przekształcenia naszej Ojczyzny z kraju zacofanego, słabego i bezbronnego, jakim była dawniej Polska, w kraj żelaza, betonu i stali, w kraj przodującego przemysłu i rolnictwa.

Głosując za listą Frontu Narodowego, wyborcy wypowiedzieli się za kontynuowaniem polityki prowadzącej do rozkwitu kultury i nauki, do wzrostu dobrobytu ludzi pracy.

Głosując za listą Frontu Narodowego, wyborcy wypowiedzieli się za kontynuowaniem polityki niewzruszonej przyjaźni z Wielkim Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej, polityki nieustępliwej walki o pokój na całym świecie, o umocnienie obozu pokoju, demokracji i socjalizmu.

Naród polski, zjednoczony we Froncie Narodowym walki o pokojowy rozwój i świetlaną przyszłość naszej Ojczyzny, kroczy naprzód pod wodzą swego wielkiego nauczyciela Bolesława Bieruła, aby zdecydowanie ofiarnym wysiłkiem i walką realizować program Frontu Narodowego, program umocnienia Zjednoczonej Ojczyzny, program rozkwitu i siły Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. (Oklaski.)

Wobec powyższego komisja wnosi (czyta):

„Wysoki Sejm raczy powziąć następującą uchwałę:

1) Sejm przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie Państwowej Komisji Wyborczej z wyborów do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w dniu 26 października 1952 r.,

2) na podstawie art. 75 ustawy z dnia 1 sierpnia 1952 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej Sejm stwierdza ważność wyborów do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w dniu 26 października 1952 r. we wszystkich okręgach wyborczych i obwodach głosowania,

3) na podstawie art. 16 ust. 2 Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej Sejm stwierdza ważność wyboru wszystkich posłów i zastępców posłów w wyborach do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, wymienionych w obwieszczeniu Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 28 października 1952 r. w sprawie wyników wyborów do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w dniu 26 października 1952 r. (Monitor Polski Nr A-91, poz. 1414).“

Marszałek: Kto z Obywateli Posłów pragnie zabrać głos w tej sprawie?

Nikt głosu nie zabiera. Przystępujemy do głosowania nad projektem uchwały, zamieszczonym w druku sejmowym nr 3.

Kto z Obywateli Posłów jest za przyjęciem projektu uchwały komisji, zechce wstać.

Dziękuję.

Kto jest przeciw? Nikt.

Stwierdzam, że Sejm uchwałę komisji jednomyślnie przyjął, a tym samym stwierdził ważność wyboru posłów i zastępców posłów na Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. (Oklaski.)

Przystępujemy do punktu 2 porządku dziennego: sprawozdanie Komisji dla opracowania regulaminu Sejmu i uchwalenie regulaminu.

Głos ma sprawozdawca poseł Lange.

Posel Lange Oskar: Wysoki Sejmie! Wybrana w dniu wczorajszym Komisja dla opracowania regulaminu Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej rozpatrzyła projekt regulaminu przedłożony Sejmowi przez zespół poselski m. st. Warszawy. Komisja postanowiła zalecić Sejmowi przyjęcie przedłożonego regulaminu z kilku poprawkami o charakterze przeważnie stylistycznym, o których wspomnę na końcu swego sprawozdania.

Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest według Konstytucji „najwyższym organem władzy państwowej“ oraz „najwyższym wyrazicielem woli ludu pracującego miast i wsi“. Regulamin Sejmu musi odpowiadać roli i zadaniom, jakie Sejmowi wyznacza Konstytucja, jak również formom, w jakich wola ludu pracującego miast i wsi przejawia się na obecnym etapie życia społecznego i politycznego naszego kraju, w szczególności zaś formom, w jakich wola ta przejawiała się w ostatnich zwycięskich wyborach przeprowadzonych pod sztandarem Frontu Narodowego. Regulamin musi być zgodny z duchem socjalistycznego demokratyzmu, który przenika całą strukturę ustrojową naszego Państwa Ludowego. Wreszcie regulamin musi ustalać formy pracy Sejmu w sposób jawny, prosty i przejrzysty, tak aby były one zrozumiałe nie tylko dla uczestników obrad Sejmu, ale także dla najszerzych mas pracujących, które z wielką uwagą śledzą i śledzić będą przebieg prac Sejmu. Regulamin powinien im ułatwiać zrozumienie treści i sensu prac przedstawicielstwa ludowego, które wybrali, a tym samym ułatwiać demokratyczną kontrolę nad pracą wybranych przez siebie posłów.

Takie są założenia, na których opiera się przedłożony projekt regulaminu. Autorzy jego zwrócili szczególną uwagę na jego przejrzystość i zrozumiałość. Przejawia się to w strukturze regulaminu, który składa się z 5 działów, kolejno traktujących o organach Sejmu, o wyborze Rady Państwa i powołaniu Rządu, o postępowaniu w Sejmie, o posłach i o zmianie regulaminu.

Nie będę tutaj wchodził w szczegółową analizę wszystkich przepisów regulaminu. Obywatele Posłowie niewątpliwie zdążyli już przestudiować tekst projektu, który wczoraj został rozdany. Jest przeto rzeczą zbyteczną szczegółowe jego streszczanie. Chcę natomiast podkreślić i wypuklić najbardziej charakterystyczne cechy przedłożonego regulaminu, jak również to wszystko, co w regulaminie tym jest nowym, twórczym wyrazem działalności przedstawicielstwa ludu pracującego.

Nowe oblicze naszego Sejmu przejawia się w strukturze organów Sejmu. Zgodnie z zasadą, przenikającą całość struktury naszego Państwa Ludowego oraz naszego życia politycznego i społecznego, kierownictwo prac Sejmu spoczywa w rękach działającego na zasadzie kolegiałności Prezydium składającego się z Marszałka i wicemarszałków. Pomocniczym organem Prezy-

dium Sejmu, służącym do usprawnienia toku jego prac, jest Rada Seniorów, składająca się z przedstawicieli wojewódzkich zespołów poselskich.

Posłowie tworzą wojewódzkie zespoły poselskie. W skład wojewódzkiego zespołu wchodzi wszyscy posłowie wybrani na terenie danego województwa, niezależnie od ich miejsca zamieszkania, miejsca pracy zawodowej oraz przynależności partyjnej. Wojewódzkie zespoły poselskie wybierają ze swego grona prezydium, składające się z przewodniczącego, jego zastępcy i sekretarza, ponadto delegują swego przedstawiciela do Rady Seniorów.

Utworzenie wojewódzkich zespołów poselskich, ustalenie ich struktury organizacyjnej przez regulamin Sejmu, wydelegowanie ich przedstawicieli do Rady Seniorów oraz powierzenie Radzie Seniorów rozpatrywania wytycznych dla pracy wojewódzkich zespołów poselskich oraz posłów i zastępców posłów w terenie — stanowi istotną nowość w formach działalności Sejmu.

Owocna praca posłów w Sejmie i w terenie wymaga ich skupienia się w zespołach. Ponieważ Sejm nasz jest Sejmem kształtującego się narodu socjalistycznego, wyrazicielem woli klasy robotniczej, chłopstwa pracującego i inteligencji pracującej, między którymi nie ma antagonistycznych sprzeczności, ponieważ wyszedł z wielkiego historycznego zwycięstwa wyborczego wszystkich sił twórczych i patriotycznych narodu polskiego zjednoczonych we Froncie Narodowym — zespoły poselskie tworzą się na podstawie wspólnych zadań pracy, łączących posłów danego województwa. Obejmują one posłów wszystkich partii, jak również posłów bezpartyjnych.

Przewidziany w regulaminie system wojewódzkich zespołów poselskich jest wyrazem Frontu Narodowego na terenie Sejmu, jest narzędziem współpracy posłów należących do Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, do Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, do Stronnictwa Demokratycznego, jak również tak licznych w tym Sejmie posłów bezpartyjnych.

Współpraca posłów należących do zespołu odbywać się będzie także w terenie. Przejawi się ona w formach takich, jak przyjmowanie interesantów, odwiedzanie rad narodowych, zakładów pracy, szkół, ośrodków zdrowia, gromad wiejskich itp., w wystąpieniach posłów informujących ludność o polityce władzy ludowej i składających sprawozdanie ze swej działalności. Zespoły poselskie będą zwracać szczególną uwagę na pracę terenowych organów władzy państwowej i pomagać im w usprawnieniu ich pracy.

Dalszym organem pomocniczym prac Sejmu są komisje, zarówno stałe jak i doraźne. Komisje służą jako organy pomocnicze do prac ustawodawczych Sejmu, a także jako organy, poprzez które Sejm może uświadamiać sobie potrzeby i życzenia ludności.

Pierwszemu celowi służy przede wszystkim Komisja Prac Ustawodawczych, do której kierowana będzie większość projektów ustaw i wszystkie dekrety. Komisja Budżetowa oraz Komisja Spraw Zagranicznych zajmować się będą corocznym budżetem państwa oraz zagadnieniami międzynarodowymi. Komisja Obrót Towarowego, Komisja Oświaty, Nauki i Kultury, Komisja Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej oraz Komisja Pracy i Zdrowia zajmować się będą zagadnieniami związanymi bezpośrednio z warunkami bytowymi i potrzebami kulturalnymi ludu pracującego. Dzięki nim potrzeby i życzenia mas pracujących będą skupiały szczególną uwagę Sejmu.

Ponieważ Komisja Prac Ustawodawczych oraz Komisja Budżetowa mają szczególnie szeroki zakres działalności, regulamin przewiduje dla tych komisji możliwość tworzenia podkomisji dla poszczególnych dziedzin ich działalności, jak również możliwość powoływania do udziału w pracach podkomisji posłów nie wchodzących w skład komisji, ale posiadających szczególną znajomość lub wiedzę potrzebną dla omawiania określonych zagadnień.

Komisje są wyraźnie organami pomocniczymi Sejmu, nie są one, jak to bywa w wielu parlamentach burżuazyjnych, małymi samodzielnymi sejmikami. Byłoby to sprzeczne z zasadą jedności naszego przedstawicielstwa ludowego, które jako całość jest najwyższym wyrazem woli mas pracujących miast i wsi. Dlatego też zakres pracy i tryb działania komisji ustala Prezydium Sejmu. Komisje składają sprawozdania ze swych obrad Prezydium Sejmu, które decyduje o trybie i zakresie przedkładania tych sprawozdań pod obrady Sejmu. Dlatego też przewodniczących komisji stałych i ich zastępców powołuje Sejm bezpośrednio równocześnie z wyborem komisji. Dlatego wreszcie Sejm nie jest obowiązany do odsyłania każdego projektu ustawy czy uchwały do właściwej komisji, ale może — jeśli uważa to za słuszne — rozpatrywać je bezpośrednio na posiedzeniu plenarnym. Natomiast dekrety przedłożone Sejmowi do zatwierdzenia przesyłane są wszystkie przez Prezydium Sejmu bezpośrednio do Komisji Spraw Ustawodawczych.

Ponieważ wybór Rady Państwa i powołanie Rządu jest jednym z podstawowych zadań Sejmu jako najwyższego organu władzy państwowej, przeto regulamin poświęca temu osobny dział. Dział ten powtarza odpowiednie przepisy Konstytucji dodając, że zarówno wybór Rady Państwa jak i powołanie i odwołanie Rządu wymaga zwykłej większości głosów przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby posłów. Ustalenie takiego quorum jest potrzebne ze względu na podstawowe znaczenie polityczne tych aktów.

Dział III regulaminu traktuje o postępowaniu w Sejmie. Zawiera on przepisy ogólne o przedmiocie obrad Sejmu, ustalaniu porządku obrad, zwoływaniu posiedzeń, o wnoszeniu i roz-

patrywaniu projektów ustaw i uchwał, zatwierdzaniu dekretów, toku obrad i głosowaniu. Są to przepisy w dużej mierze porządkowe, podobne jak przepisy spotykane przy prowadzeniu obrad wszelkiego rodzaju zebrań i zgromadzeń. Dlatego nie będę wchodził w szczegóły. Ograniczę się tylko do podkreślenia kilku momentów zasługujących na uwagę czy to ze względu na swą wagę, czy też nowość.

Zwrócić uwagę należy na przepis przewidujący, że Sejm ustala nie tylko porządek dzienny poszczególnych posiedzeń, ale również porządek obrad całej sesji Sejmu. Przepis ten pozwoli zarówno posłom jak i wyborcom, śledzącym przebieg naszych obrad, na lepsze zorientowanie się w całokształcie prac danej sesji sejmowej.

Zgodnie z Konstytucją posiedzenia Sejmu są jawne. Sejm może jednak uchwalić tajność obrad, jeśli wymaga tego dobro państwa. Jawnym jest również głosowanie. Dla prawomocności uchwał Sejmu regulamin wymaga zwykłej większości głosów przy obecności przynajmniej $\frac{1}{3}$ ogólnej liczby posłów. Zmiana Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej natomiast wymaga, zgodnie z art. 91 Konstytucji, większości co najmniej $\frac{2}{3}$ głosów przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby posłów.

Dział IV regulaminu traktuje o posłach. Ustala on tekst ślubowania poselskiego w brzmieniu uchwalonym na wczorajszym posiedzeniu Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Dział ten poświęca szczególną uwagę udziałowi posłów w pracach Sejmu. Regulamin stwierdza wyraźnie, że posłowie obowiązani są do brania udziału w pracach Sejmu, a w szczególności do uczestniczenia w posiedzeniach Sejmu i komisji, do których zostali wybrani. Za naruszenie tego obowiązku przewiduje odpowiednie sankcje. Przyjmując taki przepis posłowie Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej dadzą wyraz swojej gotowości poddania się dyscyplinie pracy, której przykładem przedstawicielstwo ludowe powinno świecić wszystkim obywatelom.

Obok dyscypliny pracy posłów regulamin traktuje również o dyscyplinie obrad, udziela w tej dziedzinie Marszałkowi uprawnień porządkowych i dyscyplinarnych. Podobne uprawnienia porządkowe i dyscyplinarne przysługują przewodniczącym komisji.

Regulamin zawiera także przepisy określające tryb składania przez posłów interpelacji. Prezydium Sejmu przesyła interpelacje bądź Prezesowi Rady Ministrów, bądź poszczególnym ministrom albo w porozumieniu z interpellantem innym organom państwowym.

Szczególnie ważny jest przepis regulaminu stwierdzający, że Prezydium Sejmu czuwa nad wykonywaniem przez posłów obowiązków poselskich nałożonych na nich przez Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, zwłaszcza zaś obowiązku zdawania sprawy wyborcom ze

swojej pracy i z działalności Sejmu. Regulamin przewiduje również, że w przypadku jaskrawego naruszenia przez posła obowiązków poselskich Prezydium Sejmu może przedstawić sprawę do rozpatrzenia Sejmowi, a Sejm może uchwalić zwrócenie się do wyborców o odwołanie posła na podstawie art. 2 ust. 2 Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. W ten sposób regulamin wprowadza kontrolę nad wykonywaniem przez posłów ich obowiązków konstytucyjnych, co przyczyni się do utrzymywania ścisłego i żywego kontaktu między posłami a ich wyborcami, kontaktu, który stanowi podstawę autorytetu i powagi Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jako najwyższego wyrażiciela woli ludu pracującego miast i wsi.

W toku swych obrad Komisja dla opracowania regulaminu Sejmu wprowadziła poprawki do projektu regulaminu, które są podane w rozdany Obywatelom Posłom druk. Poprawki do art. 13, 29, 42 i 48 mają charakter wyłącznie stylistyczny.

Chciałbym zwrócić uwagę, że w tym druku nr 4 zakradł się błąd, mianowicie w art. 13 powinno się skreślić wyrazy „pracy poszczególnych“, a więc nie tylko wyraz „poszczególnych“ ale i „pracy“.

W art. 2 komisja proponuje wstawienie określenia liczby wicemarszałków, zgodnie z uchwałą Sejmu z dnia wczorajszego w sprawie wyboru wicemarszałków.

Wysoki Sejmie! Regulamin, którego główne wytyczne przedstawiłem, jest regulaminem odpowiadającym potrzebom i charakterowi najwyższego organu naszego Państwa Ludowego, regulaminem odpowiadającym Sejmowi, który wyszedł z wielkiego zwycięstwa wyborczego Frontu Narodowego. Zapewni on Sejmowi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej możliwość sprawnej pracy i sprawnego wypełniania jego obowiązków konstytucyjnych. Dlatego w imieniu Komisji dla opracowania regulaminu Sejmu wnoszę o uchwalenie przedłożonego projektu regulaminu wraz z poprawkami przyjętymi przez komisję. (Oklaski.)

Marszałek: Kto z Obywateli Posłów pragnie zabrać głos w tej sprawie?

Nikt głosu nie zabiera. Przystępujemy do głosowania nad projektem uchwały komisji, zamieszczonym w druku nr 4.

Kto z Obywateli Posłów jest za przyjęciem projektu uchwały komisji, zechce wstać.

Dziękuję.

Kto jest przeciw? Nikt.

Stwierdzam, że Sejm uchwałą komisji jednomyślnie przyjął, a tym samym regulamin Sejmu uchwalił.

Przystępujemy do punktu 3 porządku dziennego: wybór stałych komisji poselskich.

W myśl regulaminu Sejm wybiera ze swego grona siedem komisji stałych i ustala ich skład liczbowy i osobowy.

Regulamin ustala następujące komisje stałe:

Komisję Spraw Ustawodawczych,

Komisję Budżetową,

Komisję Spraw Zagranicznych,

Komisję Oświaty, Nauki i Kultury,

Komisję Obrotu Towarowego,

Komisję Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej,

Komisję Pracy i Zdrowia.

Przystępujemy do wyboru Komisji Spraw Ustawodawczych.

Udzielam głosu posłowi Stachaczowi.

Posel Stachacz Stanisław: Wysoki Sejmie! Proponuję następujący skład Komisji Spraw Ustawodawczych (czyta):

przewodniczący komisji

poseł Jodłowski Jerzy;

zastępcy przewodniczącego komisji:

poseł Kuligowski Antoni,

„ Schayer Wacław;

członkowie komisji:

poseł Budzyńska Celina,

„ Bugdoł Bernard,

„ Chaba Józef,

„ Dubowski Kazimierz,

„ Horodyński Dominik,

„ Kalinowski Stefan,

„ Kita Adolf,

„ Korotyński Henryk,

„ Morawski Jerzy,

„ Motyka Lucjan,

„ Musiałowa Alicja,

„ Osmańczyk Edmund,

„ Rozmiarek Aleksander,

„ Spychalski Witold Władysław,

„ Stelmach Jan,

„ Szkob Jan,

„ Świetlik Piotr,

„ Toczek Tadeusz,

„ Wais Stanisław,

„ Wasilkowska Zofia,

„ Wieczorek Tadeusz,

„ Wojciechowski Grzegorz.

Marszałek: Czy kto z Obywateli Posłów pragnie zabrać głos w sprawie zgłoszonego projektu uchwały co do składu Komisji Spraw Ustawodawczych?

Nikt głosu nie zabiera. Przystępujemy do głosowania.

Kto z Obywateli Posłów jest za tym projektem uchwały, zechce wstać.

Dziękuję.

Kto jest przeciw? Nikt.

Stwierdzam, że Sejm uchwałę przyjął, a tym samym wybrał Komisję Spraw Ustawodawczych w zaproponowanym składzie.

Przystępujemy do wyboru Komisji Budżetowej.

Udzielam głosu posłowi Wojasowi.

Posel Wojas Paweł: Wysoki Sejmie! Proponuję następujący skład Komisji Budżetowej (czyta):

przewodniczący komisji
poseł Lange Oskar;

zastępcy przewodniczącego komisji:

poseł Rabanowski Jan,
„ Stasiak Ludomir;

członkowie komisji:

poseł Adamowski Leon,
„ Apryas Franciszek,
„ Biernawski Witold,
„ Chabura Wincenty,
„ Cieślak Stanisław,
„ Czerwiński Marian,
„ Dumanowski Jan,
„ Gierek Edward,
„ Hochfeld Julian,
„ Jaworska Helena,
„ Jaworski Marian,
„ Kasman Leon,
„ Kieszczyński Józef,
„ Korzycki Antoni,
„ Kuligowski Antoni,
„ Łavot Stanisław,
„ Łubieński Konstanty,
„ Nahajowski Paweł,
„ Ozga-Michalski Józef,
„ Pszczółkowski Edmund,
„ Stachacz Stanisław,
„ Tatarkówna-Majkowska Michalina.

Marszałek: Kto z Obywateli Posłów pragnie zabrać głos w sprawie zgłoszonego przez posła Woiasa projektu uchwały co do składu Komisji Budżetowej?

Nikt głosu nie zabiera. Przystępujemy do głosowania.

Kto z Obywateli Posłów jest za tym projektem uchwały, zechce wstać.

Dziękuję.

Kto jest przeciw? Nikt.

Stwierdzam, że Sejm uchwałę przyjął, a tym samym wybrał Komisję Budżetową w zaproponowanym składzie.

Przystępujemy do wyboru Komisji Spraw Zagranicznych.

Udzielam głosu posłowi Wysockiemu.

Posel Wysocki Mieczysław: Wysoki Sejmie! Proponuję następujący skład Komisji Spraw Zagranicznych (czyta):

przewodniczący komisji
poseł Kulczyński Stanisław;

zastępca przewodniczącego komisji
poseł Dłuski Ostap;

członkowie komisji:

poseł Bigus Antoni,
„ Domańska Irena,
„ Juszkiewicz Aleksander,
„ Korzycki Antoni,
„ Matwin Władysław,
„ Olszewski Józef,
„ Osmańczyk Edmund,
„ Ozga-Michalski Józef,
„ Putrament Jerzy,
„ Reczek Włodzimierz,
„ Wągrowski Mieczysław,
„ Wende Jan Karol,
„ Wojtkowski Andrzej.

Marszałek: Kto z Obywateli Posłów pragnie zabrać głos w sprawie zgłoszonego przez posła Wysockiego projektu uchwały co do składu Komisji Spraw Zagranicznych?

Nikt głosu nie zabiera. Przystępujemy do głosowania.

Kto z Obywateli Posłów jest za tym projektem uchwały, zechce wstać.

Dziękuję.

Kto jest przeciw? Nikt.

Stwierdzam, że Sejm uchwałę przyjął, a tym samym wybrał Komisję Spraw Zagranicznych w zaproponowanym składzie.

Przystępujemy do wyboru Komisji Oświaty, Nauki i Kultury.

Udzielam głosu posłowi Jańczakowi.

Posel Jańczak Leon: Wysoki Sejmie! Proponuję następujący skład Komisji Oświaty, Nauki i Kultury (czyta):

przewodniczący komisji
poseł Kruczkowski Leon;

zastępca przewodniczącego komisji
poseł Wycech Czesław;

członkowie komisji:

poseł Balcerzak Janina,
„ Fiedler Franciszek,
„ Hoffman Paweł,
„ Horodyński Dominik,
„ Iwaszkiewicz Jarosław,
„ Jagusztyn Władysław,
„ Kaliszewski Stanisław,
„ Kłuszyńska Dorota,
„ Król Jan Aleksander,
„ Kuroczko Eustachy,

poseł Lekczyńska Jadwiga,
 „ Lewińska Pelagia,
 „ Mazur Stanisław,
 „ Morcinek Gustaw,
 „ Nałkowska Zofia,
 „ Wyka Kazimierz,
 „ Żółkiewski Stefan.

Marszałek: Kto z Obywateli Posłów pragnie zabrać głos w sprawie zgłoszonego przez posła Jańczaka projektu uchwały co do składu Komisji Oświaty, Nauki i Kultury?

Nikt głosu nie zabiera. Przystępujemy do głosowania.

Kto z Obywateli Posłów jest za tym projektem uchwały, zechce wstać.

Dziękuję.

Kto jest przeciw? Nikt.

Stwierdzam, że Sejm uchwałę przyjął, a tym samym wybrał Komisję Oświaty, Nauki i Kultury w zaproponowanym składzie.

Przystępujemy obecnie do wyboru Komisji Obrotu Towarowego.

Udzielam głosu posłowi Dechnikowi.

Posel Dechnik Józef: Wysoki Sejmie! Proponuję następujący skład Komisji Obrotu Towarowego (*czyta*):

przewodniczący komisji
 poseł Ozga-Michalski Józef;
 zastępca przewodniczącego komisji
 poseł Janczyk Tadeusz;
 członkowie komisji:
 poseł Bieniek Stanisław,
 „ Dachów Mikołaj,
 „ Gabryl Stanisław,
 „ Klecha Jan,
 „ Koszutski Józef,
 „ Łubieński Konstanty,
 „ Marks Bronisław,
 „ Nahajowski Paweł,
 „ Owczarczyk Adolf,
 „ Piskorski Józef,
 „ Sendek Jan,
 „ Staros Zofia,
 „ Zwierzyna Olga.

Marszałek: Kto z Obywateli Posłów pragnie zabrać głos w sprawie zgłoszonego przez posła Dechnika projektu uchwały co do składu Komisji Obrotu Towarowego?

Nikt głosu nie zabiera. Przystępujemy do głosowania.

Kto z Obywateli Posłów jest za tym projektem uchwały, zechce wstać.

Dziękuję.

Kto jest przeciw? Nikt.

Stwierdzam, że Sejm uchwałę przyjął, a tym samym wybrał Komisję Obrotu Towarowego w proponowanym składzie.

Przystępujemy do wyboru Komisji Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej.

Głos ma poseł Lamuzga.

Posel Lamuzga Jerzy: Proponuję następujący skład Komisji Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej (*czyta*):

przewodniczący komisji
 poseł Albrecht Jerzy;
 zastępca przewodniczącego komisji
 poseł Moskwa Zygmunt;
 członkowie komisji:
 poseł Dobraczyński Jan,
 „ Drobner Bolesław,
 „ Furmaniak Eugenia,
 „ Horodecki Julian,
 „ Kiliś Józef,
 „ Lewicka Jadwiga,
 „ Malewski Juliusz,
 „ Markow Józef,
 „ Mrocheń Jan,
 „ Piwowarska Irena,
 „ Skibniewski Zygmunt,
 „ Teliga Jerzy,
 „ Tołwiński Stanisław.

Marszałek: Kto z Obywateli Posłów pragnie zabrać głos w sprawie zgłoszonego przez posła Lamuzgę projektu uchwały w sprawie składu Komisji Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej?

Nikt głosu nie zabiera. Przystępujemy do głosowania.

Kto z Obywateli Posłów jest za tym projektem uchwały, zechce wstać.

Dziękuję.

Kto jest przeciw? Nikt.

Stwierdzam, że Sejm uchwałę przyjął, a tym samym wybrał Komisję Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w zaproponowanym składzie.

Przystępujemy do wyboru Komisji Pracy i Zdrowia.

Głos ma poseł Kieszczyński.

Posel Kieszczyński Józef: Wysoki Sejmie! Proponuję następujący skład Komisji Pracy i Zdrowia (*czyta*):

przewodniczący komisji
 poseł Wojaś Paweł;
 zastępca przewodniczącego komisji
 poseł Jaszczukowa Maria;

członkowie komisji:

poseł Dechnik Józef,
 „ Doliński Adam,
 „ Fietko Bolesław,
 „ Frankowski Jan,
 „ Krzywański Zygmunt,
 „ Nawaduński Władysław,
 „ Nowocien Stanisław,
 „ Pacosz Piotr,
 „ Pragierowa Eugenia,
 „ Prawdzicowa Jadwiga,
 „ Sadowski Stanisław,
 „ Sztachelska Irena,
 „ Titkow Walenty,
 „ Tomczyk Zofia.

Marszałek: Kto z Obywateli Posłów pragnie zabrać głos w sprawie zgłoszonego przez posła Kieszczyńskiego projektu uchwały co do składu Komisji Pracy i Zdrowia?

Nikt głosu nie zabiera. Przystępujemy do głosowania.

Kto z Obywateli Posłów jest za tym projektem uchwały, zechce wstać.

Dziękuję.

Kto jest przeciw? Nikt.

Stwierdzam, że Sejm uchwałę przyjął, a tym samym wybrał Komisję Pracy i Zdrowia w proponowanym składzie.

W ten sposób Sejm dokonał wyboru wszystkich stałych komisji.

Przystępujemy do punktu 4 porządku dziennego: projekt ustawy o kontroli państwowej.

Głos ma Prezes Najwyższej Izby Kontroli poseł Franciszek Józwiak.

Prezes Najwyższej Izby Kontroli Franciszek Józwiak: Wysoki Sejmie! Pod obrady Sejmu wniesiony został w wyniku wspólnej inicjatywy Rady Państwa i Rządu projekt ustawy o kontroli państwowej.

Osiem lat istnienia naszej ludowej kontroli, zmiany, jakie zachodziły w strukturze organizacyjnej i w uprawnieniach kontroli, są jakby przebiegiem jakościowego wzrostu form pracy naszych organów państwowych. Jednocześnie zaś są wyrazem rozumnej polityki naszego Rządu Ludowego i Partii w kierunku demokratyzacji struktury organów władzy państwowej.

Gdy osiem lat temu dzięki rozgromieniu faszyzmu hitlerowskiego przez Związek Radziecki polska klasa robotnicza w sojuszu z pracującym chłopstwem brała władzę, do najważniejszych zadań należała demokratyzacja aparatu państwowego, wychowanie nowych kadr dla Państwa Ludowego. Brak nam było wtedy do-

świadczenia w kierowaniu państwem, brak wykształconych ludzi. W tych warunkach rodziła się i młoda kontrola naszego Państwa Ludowego.

Na przestrzeni minionych ośmiu lat okrzepł aparat państwowy. Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, uchwalona 22 lipca 1952 r., będąca podsumowaniem doniosłych przemian społecznych i politycznych, głęboko zreformowała strukturę organów władzy państwowej w kierunku większego jej wzajemnego powiązania i w duchu jej większej demokratyzacji. Nasza Konstytucja ostatecznie usunęła przeżytki burżuazyjne w poprzedniej strukturze władz państwowych, nadała organom władzy jednolity charakter.

Na ustawie o Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 9 marca 1949 r. bardziej może niż na innych naszych ustawach ciążyły poważne wciąż przeżytki burżuazyjne, że przytoczę tu chociażby art. 2 stwierdzający, że Najwyższa Izba Kontroli jest organem od Rządu niezależnym. Wnieiony obecnie projekt ustawy ma na celu dalsze usprawnienie kontroli państwowej, stworzenie z organu kontroli państwowej integralnej części składowej ludowego aparatu państwowego.

Kontrola państwowa w Państwie Ludowym powołana jest do operatywnej działalności w zakresie ochrony mienia socjalistycznego, do walki z nadużyciami, walki o polepszenie pracy aparatu państwowego, o wzmocnienie nadzoru, ze szczególnym naciskiem na kontrolę wykonania uchwał Rządu. Chodzi o ciągłe podnoszenie dyscypliny państwowej, gospodarczej i finansowej, aby w ten sposób przyczynić się do zwycięstwa naszego budownictwa socjalistycznego.

Tak pojęta rola kontroli państwowej czyni kontrolę częścią składową wielostronnych funkcji zarządu państwowego, stanowiąc bowiem część składową aparatu kierowniczo-zarządzającego państwa, a nie w izolacji od niego, może skutecznie wykonywać swe zadania. Dlatego koncepcja „niezależności“ kontroli państwowej od Rządu stała się czynnikiem hamującym w prawidłowym realizowaniu doniosłych zadań kontroli państwowej.

Przedłożony Wysokiemu Sejmowi do rozpatrzenia i uchwalenia projekt ustawy o kontroli państwowej stanowi wyraz zmiany i wzrostu roli kontroli państwowej nierozdzielnie związanej ze zmianami, jakie zeszły we wszystkich dziedzinach życia naszego kraju w ciągu 3¹/₂-letniego okresu od czasu uchwalenia ustawy z dnia 9 marca 1949 r.

Projekt ustawy stawia na czele kontroli państwowej Ministra Kontroli Państwowej, wchodzącego w skład Rządu, Rządowi podległego i składającego Rządowi sprawozdania, spostrzeżenia oparte na ważniejszych wynikach kontroli i przedstawiającego Rządowi uwagi do sprawozdań o wykonaniu budżetu państwa.

Ze względu na wyjątkowe znaczenie planów w dziedzinie rozwoju naszej ekonomiki, kultury, sztuki i obrony naszego kraju kontrola pań-

stwowa ma szczególne zadanie w wykonywaniu kontroli nad realizacją narodowych planów gospodarczych, czemu daje wyraz projektowana ustawa we wstępie do niej.

Podkreślić należy, że mimo różnych przeżytków i naleciałości nasza kontrola państwowa od pierwszych dni swego powstania różniła się w sposób zasadniczy od kontroli burżuazyjnej.

Kontrola państwowa w państwie burżuazyjnym stanowi część składową burżuazyjnego aparatu ucisku, chroniącego interesy kapitalistów i obszarników, gnębiącego robotników i chłopów. Zadanie tej kontroli ogranicza się do kontroli finansowej, do kontroli wykonania budżetu państwowego.

Z charakteru swego jest ona organem biurokratycznym, działającym w interesie garstki wyzyskiwaczy przeciwko olbrzymiej większości wyzyskiwanych.

Nasza kontrola od pierwszej chwili swego istnienia stanowi składową część naszego mechanizmu państwowego, chroniącego interesy mas pracujących. Kontrola państwowa to potężny instrument w ręku Państwa Ludowego, wyrażającego interesy mas pracujących miast i wsi i kontrolującego, czy wytyczne i uchwały władzy ludowej są realizowane słusznie, prawidłowo i zgodnie z wolą mas.

Oto w czym tkwi istotna różnica między kontrolą państwową w państwie burżuazyjnym a kontrolą w państwie ludowo-demokratycznym.

W ustroju kapitalistycznym kontrola zmierzająca do usprawnienia aparatu przemocy i gwałtu, u nas, w ustroju demokracji ludowej, kontrola dąży do usprawnienia aparatu władzy ludowej, aparatu budownictwa socjalizmu.

Klasowa istota naszej kontroli państwowej wyrażona jest także w art. 9 projektu ustawy, stwierdzającym, że kontrola państwowa w pracy swej opiera się na czynnym współdziałaniu mas pracujących, że współdziała z kontrolą społeczną rad narodowych.

Ta wytyczna w ustawie o kontroli państwowej winna się stać i niewątpliwie stanie się jednym z podstawowych wskazań dla aparatu kontroli państwowej.

W duchu głębokiej więzi z masami winien być wychowany dobry pracownik kontroli państwowej. Tylko bowiem ściśle współdziałanie z masami pracującymi, z kontrolą społeczną rad narodowych daje rękojmię, że aparat kontroli państwowej nigdy nie przerodzi się w aparat biurokratyczny, że prace jego cechować będzie głębokie poczucie odpowiedzialności, ścisła łączność z życiem i pracą kontrolowanych jednostek, należyte zrozumienie swoich obowiązków — obowiązków tych, którzy stoją na straży należytego wykonywania uchwał naszego Rządu Ludowego, na straży nienaruszalności własności społecznej, na straży wzmocnienia ludowego aparatu państwowego.

W myśl projektu zakres działania kontroli państwowej obejmuje ministerstwa i inne organy naczelne administracji państwowej, podległe im urzędy, jak również wszelkie państwowe i spółdzielcze przedsiębiorstwa i organizacje gospodarcze tudzież organizacje i instytucje korzystające z pomocy państwa albo wykonujące czynności zlecone przez państwo (art. 3 projektu ustawy).

Podstawowym zadaniem kontroli państwowej w okresie budowy podstaw socjalizmu jest, jak ustala art. 5 ustawy, czuwanie nad ochroną własności społecznej, przestrzeganie legalności, gospodarności, rzetelności i celowości w całości kształcie działalności kontrolowanych jednostek oraz walka z przerostami aparatu administracyjnego i biurokratyzmem.

W okresie budownictwa socjalizmu wszechstronna ochrona własności społecznej i wychowywanie zarówno zespołów w instytucjach jak i jednostek w duchu nienaruszalności własności społecznej jest jednym z podstawowych warunków realizacji budownictwa socjalistycznego. Doskonalenie pracy aparatu państwowego i administracyjnego to wzmocnienie jego autorytetu, a więc wzmocnienie władzy ludowej. Doskonalenie aparatu gospodarczego to podstawa możliwości realizacji naszych poważnych, trudnych, ale realnych zadań Planu 6-letniego.

Przestrzeganie legalności to podstawa, bez której nie może funkcjonować normalnie żaden organ władzy państwowej. Walka z biurokratyzmem to gwarancja szybkiego i należytego wykonywania swych zadań przez wszystkie organy władzy państwowej, przez cały aparat państwowy, administracyjny i gospodarczy.

Tak więc zadania nałożone w art. 5 na kontrolę państwową można by określić jednym zdaniem jako zadania walki o nieustanne doskonalenie pracy całego aparatu państwowego oraz podnoszenie dyscypliny państwowej we wszystkich jego ogniwach.

Obok tego najważniejsze zadanie nałożone na kontrolę państwową — to zadanie kontroli działalności produkcyjnej, gospodarczej, finansowej i organizacyjno-administracyjnej kontrolowanych jednostek, a w szczególności ewidencjonowania, przechowywania i rozchodowania środków pieniężnych i materiałowych oraz gospodarowania nimi, określonych w art. 4 pkt. 1) wniesionego projektu ustawy.

Przez realizowanie tych zadań kontrola państwowa dąży do nieustannego doskonalenia pracy aparatu państwowego i organizacji gospodarczej, do podnoszenia dyscypliny państwowej, gospodarczej i finansowej, w szczególności do wdrażania do oszczędnego gospodarowania, umiętnego wykorzystywania rezerw; tępić będzie nadużycia, niegospodarność, zamrażanie środków pieniężnych, obniżanie wydajności i inne niedomagania, które utrudniają nasze budownictwo.

W okresie budownictwa fundamentów socjalizmu jednym z podstawowych elementów, warunkujących realizację tego budownictwa, jest wzmocnienie ekonomiki socjalistycznej, ulepszenie pracy organizacyjno-administracyjnej przedsiębiorstw państwowych, wykonywanie planów produkcyjnych, ostry reżim oszczędności środków pieniężnych i materiałowych.

Ogromny rozmach naszego budownictwa, burzliwy wzrost coraz to nowych gałęzi przemysłu, rozwój techniki — te wszystkie sukcesy 8 lat naszej niepodległości nakładają na władzę ludową poważny obowiązek stałego, systematycznego i wnikliwego kontrolowania celowości, gospodarności i rzetelności pracy przedsiębiorstw państwowych, spółdzielczych itp.

Kontrola państwowa ma więc za zadanie ściśle kontrolowanie, jak w tej mierze wykonywane są uchwały Rządu i wytyczne Partii, ujawnianie braków i trudności, wskazywanie środków dla ich usunięcia, wychowywanie drogą kontroli aparatu gospodarczego w duchu dyscypliny gospodarczo-finansowej, wreszcie wyciąganie dyscyplinarnych i karnych wniosków w wypadkach koniecznych.

Na XIX zjeździe Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików) tow. Stalin stwierdził (*czyta*):

„Dobrze postawiona kontrola wykonania to reflektor, który pomaga w każdej chwili oświetlić stan pracy aparatu i wyciągnąć na światło dzienne biurokratów i formalistów. Można z całą pewnością powiedzieć że 9/10 naszych luk i wyrw jest wynikiem braku należytej postawionej kontroli wykonania.“

Tow. Bierut wielokrotnie na VI i VII Plenum KC PZPR wskazywał na wielką i decydującą często rolę kontroli wykonania.

Te nauki i wskazania legły u podstaw naszego projektu ustawy o kontroli państwowej.

Kontrola państwowa nie może ograniczać się jednak tylko do stwierdzenia uchybień, naruszeń względnie nadużyć. Głównym i podstawowym celem socjalistycznej kontroli jest głęboka analiza stwierdzonych uchybień, ustalenie źródeł i przyczyn ich istnienia, aby w ten sposób pomóc w usprawnieniu działalności kontrolowanej jednostki.

Tow. Stalin na otwarciu I wszechrosyjskiej narady odpowiedzialnych pracowników inspekcji robotniczo-chłopskiej 15 października 1920 r. powiedział m. in. (*czyta*):

„W dawnych przedrewolucyjnych czasach kontrola stała poza instytucjami państwowymi, była zewnętrzną siłą, która dokonując rewizji instytucji starała się łapać winnych, łapać przestępców i do tego się ograniczała. Jest to metoda, powiedziałbym, policyjna, metoda wyłapywania przestępców, metoda sensacyjnych demaskowań po to, aby cała prasa mogła o tym trąbić. Nie jest to metoda inspekcji robotniczo-chłopskiej. Nasza inspekcja powinna patrzeć na

instytucje, które rewiduje, nie jak na obce, ale jak na swe własne instytucje, które trzeba uczyć, które trzeba doskonalić.“

I ta głęboka nauka stała się myślą przewodnią naszej ustawy o kontroli państwowej. Celowi ujawnienia źródeł braków i pomocy w usuwaniu tych braków służy m. in. zagwarantowane przez ustawę w art. 19 ust. 5 prawo uczestniczenia pracowników kontroli państwowej w naradach kolegów ministerstw, komisji i komitetów sprawujących funkcję naczelnych organów administracji państwowej, w naradach wytwórczych i zebraniach zwoływanych przez przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze itd.

Temu też celowi służy wyszczególnione w art. 19 pkt. 10 i 11 prawo wydawania postanowień zobowiązujących kierownika jednostki kontrolowanej do usunięcia stwierdzonych naruszeń i uchybień. Możliwość uczestniczenia w naradach kolegów, komisji, komitetów, a zwłaszcza możliwość uczestniczenia w naradach wytwórczych przedsiębiorstw państwowych zbliża aparat kontrolny do życia kontrolowanej jednostki, pozwala mu nie zza biurka patrzeć na pracę tej jednostki, a bezpośrednio zbliża go do codziennej pracy instytucji czy przedsiębiorstwa, umożliwia usłyszenie nie tylko z ust kierowników, ale i z ust robotników zatrudnionych bezpośrednio w procesie produkcji cennych często uwag, dotyczących źródeł braków i niedomagań i dróg do ich naprawienia. Pozwala to realizować w praktyce zasadę opierania kontroli na czynnym współdziałaniu mas pracujących. Ministerstwu Kontroli Państwowej jako organowi zarządu państwowego, posiadającemu specyficzne pełnomocnictwa do usuwania uchybień w działalności innych organów zarządu państwowego, ustawa nadaje w związku z tym prawo stosowania środków administracyjnych.

Administracyjne środki oddziaływania w naszym Państwie Ludowym mają na celu ochronę interesów państwa i są skierowane przeciw osobom naruszającym jego interes. Ważnym więc pełnomocnictwem administracyjnym kontroli państwowej jest prawo zobowiązywania jednostek kontrolowanych do usunięcia stwierdzonych przez kontrolę uchybień, prawo do wydawania postanowień o usunięciu stwierdzonych naruszeń przepisów finansowych i zarządzeń właściwych władz w sprawach gospodarczych oraz wydawania orzeczeń zobowiązujących winnych popełnienia tych naruszeń do pokrycia szkody w granicach ich trzymiesięcznego uposażenia.

Kontrola państwowa ma do spełnienia odpowiedzialne zadanie wychowania kadr w atmosferze wysokich wymagań, w poczuciu odpowiedzialności za własną pracę i pracę innych; ujawniając osiągnięcia, błędy i niedomagań służy sprawie uczenia i wychowywania kadr.

Nie ulega wątpliwości, że brak kontroli wykonania uchwał Rządu, brak kontroli finansowej, kontroli ewidencjonowania, przychodowa-

nia i rozchodowania środków pieniężnych i materiałowych, brak kontroli nad należyтым gospodarowaniem tymi środkami i rezerwami materiałowymi powoduje niekiedy zanik poczucia odpowiedzialności u cennych skądinąd kierowników, sprzyja rozluźnieniu dyscypliny, niewypełnianiu zadań i dyrektyw Rządu i Partii, rodzi atmosferę beztroski a nawet braku poszanowania dla dyrektyw i wytycznych Partii i Rządu. Brak kontroli, brak krytycznego spojrzenia na pracę podległego sobie aparatu powoduje u cennych nawet kierowników brak samokrytycznego spojrzenia na własną pracę.

Kontrola państwowa winna więc dla kierowników instytucji, przedsiębiorstw być tym dodatkowym czujnym okiem ujawniającym braki w pracy i źródła tych braków, nie pozwalając wpadać w stan samouspokojenia, budzić stały zdrowy niepokój o dobro pracy podległej jednostki.

Pomocą w wychowywaniu kadr w atmosferze wysokich wymagań i w poczuciu odpowiedzialności za własną pracę i pracę innych jest przyznana przez ustawę w art. 20 i 22 Ministrowi Kontroli Państwowej możliwość nakładania kar dyscyplinarnych za zgodą Prezesa Rady Ministrów lub rzeczowo właściwego Wiceprezesa Rady Ministrów na tych pracowników kontrolowanych jednostek, którzy dopuścili się jaskrawego naruszenia dyscypliny finansowej lub wprowadzili w błąd kontrolę państwową. Dyscyplinarne kary obejmują: upomnienie, nagane z ostrzeżeniem, a nawet usunięcie z zajmowanego stanowiska.

Fakt, że kary dyscyplinarne orzeczone przez Ministra Kontroli Państwowej uwidoczniane są w aktach osobowych ukaranego, że Minister Kontroli Państwowej może za zgodą Prezesa Rady Ministrów zarządzić ogłoszenie kary w prasie, jest poważnym wychowawczym instrumentem w ręku Rządu Ludowego.

Kontrola państwowa w toku wypełniania swych obowiązków spełnia jednocześnie rolę czułego instrumentu, przy pomocy którego poznaje się kadry, ich zalety i wady, ich przydatność do danej pracy, ich dojrzałość do kierowania powierzonymi im jednostkami. Nałożone na kontrolę państwową zadanie kontrolowania działalności produkcyjnej, gospodarczej i finansowej, o którym mowa w art. 4 projektu ustawy, kontrola wykonania uchwał Rządu — to przede wszystkim kontrola tego, jak ludzie odpowiedzialni za dany dział pracy wykonują swoje obowiązki. Socjalistyczna kontrola państwowa — to nie tylko kontrola dokumentacji, to jednocześnie kontrola, jak pracuje człowiek, to jednocześnie ujawnianie biurokratów, nierobów, nieuków, brakorobów, to jednocześnie obowiązek przekazywania w ręce Generalnej Prokuratury szkodników, złodziei grosza publicznego, sabotażystów. Zadania te powierzone kontroli państwowej wypływają z art. 19 przedłożonego Sejmowi projektu ustawy.

Ujawnione w czasie kontroli niedomagania mogą często powstawać niekoniecznie na tle niewłaściwego wykonywania zadań przez funkcjonariuszy państwowych, ale i na tle braków organizacyjnych samego aparatu.

Zadaniem więc kontroli państwowej jest ujawnianie tych braków i — jak wskazuje art. 4 pkt 4) projektu ustawy — przedstawianie ich Rządowi wraz ze swoimi wnioskami.

Jednym z naczelných zadań kontroli państwowej jest czuwanie nad przestrzeganiem legalności w całokształcie działalności kontrolowanych jednostek. Legalność — działanie zgodne z ustawami i dekretyami władzy ludowej to zasada, bez której nie może normalnie funkcjonować żaden organ władzy państwowej, żadna instytucja czy przedsiębiorstwo państwowe lub spółdzielcze.

Zadaniem kontroli państwowej jest stała walka o legalność socjalistyczną, o terminowe i dokładne realizowanie uchwał Rządu, walka z beztroskim i formalnym stosunkiem do ustaw państwowych.

Tow. Malenkov w swym referacie sprawozdawczym na XIX Zjeździe Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, który stał się dla nas niewyczerpanym źródłem nauk i wskazań ideologicznych i praktycznych, stwierdził między innymi, że należy nieubłaganie wykorzeniać i położyć kres naruszeniom dyscypliny partyjnej i państwowej, przejawom braku odpowiedzialności, formalnego stosunku do uchwał Partii i Rządu.

„...Czas już — powiedział tow. Malenkov — zrozumieć, że ustawy radzieckie jednakowo obowiązują wszystkich ludzi radzieckich, wielkich i małych. Kierownicy winni nieuczciwego stosunku do wykonywania uchwał Partii i Rządu, dopuszczający się bezprawia i samowoli, nie mogą liczyć na żadne względy z tytułu ich stanowiska. Nieustanna troska o interesy naszej Ojczyzny, aktywna i nieustanna walka o wykonywanie uchwał Partii i Rządu — oto pierwszy obowiązek każdego pracownika partyjnego i państwowego.“

Wskazania te winny stać się i staną się własnością każdego pracownika kontroli państwowej w jego codziennej pracy.

Wysoka Izbo! Przedłożony Sejmowi do uchwalenia projekt ustawy o kontroli państwowej jest dalszym wkładem do naszej walki o usprawnienie i stałe podnoszenie na coraz wyższy poziom pracy organów państwowych. Ustawa o kontroli państwowej stwarza wszelkie możliwości uczynienia z naszej kontroli państwowej wzorowej, socjalistycznej kontroli wykonania ustaw, wytycznych i uchwał Rządu i Partii. O słusznej — oczywiście — linii pracy kontroli państwowej zadecyduje przede wszystkim należyte wypełnienie wszystkich zadań i należyte wykorzystanie w praktyce wszystkich uprawnień, o jakich mowa jest w ustawie, przy doborze najlepszych ludzi w kontroli państwowej.

Przystępujemy wszyscy do pracy w poczuciu wielkiej odpowiedzialności, jaką nakłada na nas pełne zaufanie mas do władzy ludowej, zaufanie wyrażone w dniu 26 października rb. do polityki naszego Rządu Ludowego, do marksistowsko-leninowskiego kierownictwa Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, do mądrego kierownictwa tow. Bieruta. (Oklaski.)

Wybory do Sejmu stały się potężną manifestacją narodu polskiego, który oddając swój głos na listę Frontu Narodowego zadokumentował jednocześnie swą gotowość walki o realizację programu Frontu Narodowego, swą gotowość walki o siłę gospodarczą i obronną naszej Ojczyzny, o szczęście narodu polskiego, o socjalizm i pokój. (Oklaski.)

Nie jest to walka łatwa. Wymaga wiele ofiarności, trudów, a nierzadko i wyrzeczeń. Ale **jest** to walka z pełną perspektywą zwycięstwa. Niech nasza ustawa o kontroli państwowej, niech rzetelna praca pracowników kontroli państwowej staną się jednym z elementów, który ułatwi i przyspieszy to wielkie zwycięstwo, zwycięstwo socjalizmu i pokoju. (Oklaski.)

Marszałek: Proponuję projekt ustawy o kontroli państwowej odesłać do Komisji Spraw Ustawodawczych.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, będę uważał, że Sejm propozycję moją przyjął. Sprzeciwu nie słyszę.

Projekt ustawy przekażę Komisji Spraw Ustawodawczych.

Przystępujemy do punktu 5 porządku dziennego: projekt ustawy o przysiędze wojskowej.

Komunikuję, że w dniu 19 bm. wpłynął rządowy projekt ustawy o przysiędze wojskowej.

Czy kto z Obywateli Posłów pragnie zabrać głos w tej sprawie? Nikt się nie zgłasza.

Proponuję projekt ustawy odesłać do Komisji Spraw Ustawodawczych.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, będę uważał, że Sejm propozycję moją przyjął. Sprzeciwu nie słyszę.

Projekt ustawy przekażę Komisji Spraw Ustawodawczych.

Przystępujemy do punktu 6 porządku dziennego: zatwierdzenie dekretów wydanych przez Rząd po upływie kadencji Sejmu Ustawodawczego:

- dekretu o obowiązkowych dostawach ziemniaków,
- dekretu o prawie łowieckim,
- dekretu o gospodarowaniu artykułami o obrotu towarowego i zaopatrzenia,
- dekretu o zmianie niektórych przepisów postępowania karnego,
- dekretu o stosunkach służbowych nauczycieli szkół podstawowych i wychowawców w zakładach poprawczych oraz w schroniskach dla nieletnich.

- dekretu o utworzeniu urzędu Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz urzędu Ministra Przemysłu Drzewnego i Papierniczego.

Komunikuję, że stosownie do art. 4 ust. 2 Przepisów wprowadzających Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej Rząd przedstawił w dniach 15 i 18 listopada br. Sejmowi do zatwierdzenia dekrety ogłoszone w Dzienniku Ustaw Nr 37, 44 i 45, których tytuły przed chwilą odczytałem.

Dekrety te będą przekazane Komisji Spraw Ustawodawczych.

Przystępujemy do punktu 7 porządku dziennego: powołanie Rządu.

Komunikuję, że od Prezesa Rady Ministrów Bolesława Bieruta otrzymałem pismo treści następującej (czyta):

„Warszawa, dnia 21 listopada 1952 r.

Zgodnie z powierzonym mi przez Sejm zadaniem przedstawienia wniosków co do składu Rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, proponuję następujący skład Rady Ministrów:

Wiceprezesa Rady Ministrów:

- Wiceprezes Rady Ministrów
— Cyrankiewicz Józef
- Wiceprezes Rady Ministrów
— Dworakowski Władysław
- Wiceprezes Rady Ministrów
— Gede Tadeusz
- Wiceprezes Rady Ministrów
— Jaroszewicz Piotr
- Wiceprezes Rady Ministrów
— Jędrzychowski Stefan
- Wiceprezes Rady Ministrów i
Przewodniczący Państwowej
Komisji Planowania Gospodarczego
— Minc Hilary
- Wiceprezes Rady Ministrów
— Nowak Zenon
- Wiceprezes Rady Ministrów i
Minister Obrony Narodowej
— Rokossowski Konstanty,
Marszałek Polski

Ministrowie:

- Minister Bezpieczeństwa Publicznego
— Radkiewicz Stanisław
- Minister Budownictwa Miast i Osiedli
— Piotrowski Roman
- Minister Budownictwa Przemysłowego
— Babiński Czesław
- Minister Energetyki
— Jaszczuk Bolesław
- Minister Finansów
— Dietrich Tadeusz
- Minister Gospodarki Komunalnej
— Baranowski Feliks
- Minister Górnictwa
— Nieszporek Ryszard

Minister Handlu Wewnętrznego
— Minor Marian

Minister Handlu Zagranicznego
— Dąbrowski Konstanty

Minister Hutnictwa
— Żemaitis Kiejstut

Minister Kolei
— Strzelecki Ryszard

Minister Kontroli Państwowej
— Jóźwiak (Witold) Franciszek

Minister Kultury i Sztuki
— Sokorski Włodzimierz

Minister Leśnictwa
— Podedworny Bolesław

Minister Oświaty
— Jarosiński Witold

Minister Państwowych
Gospodarstw Rolnych
— Chelchowski Hilary

Minister Pocht i Telegrafów
— Szymanowski Wacław

Minister Przemysłu Chemicznego
— Rumiński Bolesław

Minister Przemysłu
Drobnego i Rzemiosła
— Żebrowski Adam

Minister Przemysłu Lekkiego
— Stawiński Eugeniusz

Minister Przemysłu Maszynowego
— Tokarski Julian

Minister Przemysłu
Rolnego i Spożywczego
— Hoffmann Mieczysław

Minister Rolnictwa
— Dąb Kocioł Jan

Minister Sprawiedliwości
— Świątkowski Henryk

Minister Spraw Zagranicznych
— Skrzyszewski Stanisław

Minister Szkolnictwa Wyższego
— Rapacki Adam

Minister Transportu
Drogowego i Lotniczego
— Rustecki Jan

Minister Zdrowia
— Sztachelski Jerzy

Minister Żeglugi
— Popiel Mieczysław

Minister — Szef Urzędu
Rady Ministrów
— Mijał Kazimierz.

Ministrów Przemysłu Mięsnego i Mleczarskiego oraz Pracy i Opieki Społecznej proponuję powołać w trybie art. 29 ust. 2 Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Aż do podjęcia uchwały przez Radę Państwa kierownictwo tymi ministerstwami będą sprawować wyznaczeni wiceministrowie.

Prezes Rady Ministrów
(—) Bolesław Bierut.“

Odczytany przeze mnie skład Rady Ministrów zostanie Obywatelom Posłom doręczony.

Komunikuję, że posiedzenie Komisji Spraw Ustawodawczych odbędzie się w 15 minut po zarządzeniu przerwy w obradach, w sali nr 118 nowego gmachu.

Zarządzam przerwę do godziny 17.

(Przerwa w posiedzeniu od godz. 11 min. 35 do godz. 17 min. 5.)

(Na salę wchodzi Prezes Rady Ministrów Bolesław Bierut i zajmuje miejsce na ławach poselskich. Wszyscy obecni wstają i witają Prezesa Rady Ministrów Bolesława Bieruta długotrwałymi, hucznymi oklaskami.)

Marszałek: Wznawiam posiedzenie.

Kto z Obywateli Posłów pragnie zabrać głos w sprawie przedstawionego przez Prezesa Rady Ministrów składu Rządu?

(Poseł Ochab Edward: Proszę o głos.)

Głos ma poseł Edward Ochab.

Poseł Ochab Edward: Wysoki Sejmie! Zgłoszona Sejmowi lista członków Rządu na czele z wielkim Budowniczym Zjednoczonej Polski Ludowej Prezesem Rady Ministrów Bolesławem Bierutem spotyka się z gorącą aprobatą nie tylko tej Wysokiej Izby, ale również całego narodu polskiego.

Rząd Premiera Bolesława Bieruta stanowi w rozwoju kolejnych rządów Polski Ludowej: PKWN, Rządu Tymczasowego, Rządu Jedności Narodowej, Rządu powołanego przez Sejm Ustawodawczy w 1947 roku — dalszy krok naprzód, stanowi nowy, wyższy etap w rozwoju naszej władzy ludowej coraz to potężniejszej, coraz to bardziej związanej z milionowymi masami ludzi pracy.

Nie według klucza partyjnego, ale według kwalifikacji politycznych, fachowych i moralnych dobierano wybitnych i zasłużonych działaczy państwowych jako kandydatów na trudne i odpowiedzialne posterunki wicepremierów i ministrów.

Posłowie z ramienia PZPR z radością stwierdzają, że członkowie Rządu reprezentują najbardziej doświadczone kadry działaczy państwowych, kadry zahartowane w długoletniej walce klasowej, wierne narodowi i zdolne do skutecznej walki o realizację wielkiego programu Frontu Narodowego, programu będącego wytyczną działania zarówno dla Rządu jak i Sejmu, jak i całego narodu polskiego.

Ze szczególną radością witamy fakt, że u steru naszej nawy państwowej staje wielki przywódca polskiego ludu pracującego, wierny uczeń Lenina i Stalina, nieustraszonego Budowniczego Polski Ludowej Towarzysz Bolesław Bierut. (Długotrwałe i huczne oklaski. Posłowie wstają.)

Pod Jego kierownictwem rodziła się i krzepła w walce, wskazując narodowi jedyną drogę wiodącą ku wolności, Krajowa Rada Narodowa, pierwsza w historii reprezentacja zwycięskiego, wyzwolonego ludu polskiego.

Pod Jego kierownictwem naród polski dźwignął z ruin swą Ojczyznę bestialsko spustoszoną przez faszystów, zagospodarował Ziemię Odzyskane, zacieśnił więź serdecznej braterskiej przyjaźni z naszym wyzwolicielem — Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej, wkroczył na szeroką drogę twórczego budownictwa socjalistycznego, stał się wolnym, silnym i suwerennym.

Pod Jego kierownictwem rozgromiliśmy faszystowskie bandy zbrojne oraz bandy mikołajczykowski, WRN-owskie i gomulkowskie agenty imperializmu, zjednoczyliśmy wszystkie żywe i twórcze siły naszego społeczeństwa wokół klasy robotniczej, w szeregach potężnego Frontu Narodowego, w walce o pokój i utrzymanie niepodległości, o wszechstronny rozwój i rozkwit naszej Ojczyzny, o socjalizm.

Pod Jego kierownictwem wykuliśmy wielką kartę praw wyzwolonego narodu polskiego — Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i pod sztandarami Frontu Narodowego, jednoczącego wszystkich patriotów polskich, odnieśliśmy wielkie zwycięstwo w wyborach do Sejmu w dniu 26 października br.

Naród polski darzy serdeczną miłością i najgłębszym zaufaniem Towarzysza Bolesława Bierutę i wierzy niezłomnie, że pod Jego mądrym kierownictwem Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej będzie konsekwentnie rozwijać nasze dotychczasowe sukcesy, będzie nieugięcie prowadzić politykę pokojową, nieustannie zacieśniać braterską przyjaźń i sojusz ze Związkiem Radzieckim, z Chińską Republiką Ludową, z Czechosłowacją, z Niemiecką Republiką Demokratyczną, Węgrami, Rumunią, Bułgarią, Albanią, z bohaterską Koreą, z Mongolską Republiką Ludową, z walczącym o swą wolność Vietnamem, będzie — w oparciu o walkę ludów przeciw podżegaczom wojennym — skutecznie krzyżować nikczemne imperialistyczne zakusy na nasze granice i naszą suwerenność, będzie wytrwale umacniać potencjał obronny Rzeczypospolitej.

Wraz z całym narodem wierzymy, że Rząd nasz będzie nieustannie rozwijać gospodarkę narodową, wzmacniając coraz bardziej nasz socjalistyczny przemysł, spółdzielczość produkcyjną i państwowe gospodarstwa rolne, będzie usprawniać uspołeczniony handel i administrację publiczną, wszechstronnie rozbudowywać szkolnictwo wszystkich szczebli, instytucje kulturalne i naukowe, będzie się troszczyć o systematyczny rozwój służby zdrowia, otoczy szczególną opieką rzeszę młodzieży, będzie wyzwalać twórczą energię i talenty naszego ludu pracującego w walce o pełną realizację szlachetnych celów Frontu Narodowego.

Posłowie z ramienia PZPR głosować będą z całym zaufaniem za zatwierdzeniem pełnej listy członków Rządu Premiera Bolesława Bierutę i okażą Rządowi wszelką pomoc w jego trudnej pracy dla dobra Polski Ludowej, dla dalszego podniesienia stopy życiowej mas pracujących, dalszego rozwoju kultury polskiej, dalszego zwiększenia naszego narodowego wkładu w wielkie międzynarodowe dzieło pokoju i postępu. (*Długotrwałe, huczne oklaski.*)

Jesteśmy niezłomnie przekonani, że wraz z Sejmem okażą naszemu Rządowi najaktywniejsze poparcie wielomilionowe masy polskiego ludu pracującego, który głęboko kocha Towarzysza Bierutę, bezgranicznie mu ufa i wie, że pod przewodnictwem tego wielkiego syna klasy robotniczej, wielkiego nauczyciela naszego narodu pojdziemy ku nowym, jeszcze wspanialszym zwycięstwom, ku słonecznemu socjalistycznemu jutr. (*Długotrwałe, huczne oklaski.*)

Marszałek: Do głosu zapisany jest poseł Józef Ozga-Michalski.

Posel Ozga-Michalski Józef: Wysoki Sejmie! Masy chłopskie wzięły powszechny udział w wyborach i głosowały z całym zaufaniem na kandydatów Frontu Narodowego, albowiem są one świadome swej roli w Państwie Ludowym.

Rośnie w nich poczucie odpowiedzialności za losy Ojczyzny.

Rośnie przekonanie, że aby Polskę umacniać, konieczna jest coraz lepsza i wydajniejsza praca na roli oraz jak najrzetelniejsze wywiązywanie się ze swoich obowiązków wobec państwa.

Świadczy o tej patriotycznej postawie przebieg skupu zboża, świadczy o tym fakt podjęcia zobowiązań produkcyjnych przez 24.000 gromad w kraju, świadczy rozwój szlachetnego współzawodnictwa w terminowej dostawie płodów rolnych dla klasy robotniczej.

Chłopi wiedzą dobrze, co im przyniosła władza ludowa.

Przyniosła im 6 milionów hektarów ziemi.

Zdjęła z mas chłopskich ciężar długów wynoszących przed wojną 1.200 milionów zł.

Przyniosła im maszyny rolnicze i pomoc gminnych ośrodków maszynowych.

Przyniosła ponad 10 tysięcy zelektryfikowanych wsi.

Władza ludowa przyniosła wsi możliwość pracy w stale rozwijającym się przemyśle.

Zostały stworzone warunki dla coraz liczniej powstających spółdzielni produkcyjnych, które skupiają coraz szersze rzesze pracującej ludności wiejskiej.

Władza ludowa przyniosła wsi tysiące szkół i zapewniła młodzieży wiejskiej dostęp do szkół średnich, do uniwersytetów, politechnik i innych wyższych uczelni.

Przyniosła rosnącą stale sieć ośrodków zdrowia w wsi, możność leczenia się w szpitalach i uzdrowiskach szerokim rzeszom chłopskim.

Wszystko to mogło być dokonane dzięki polityce władzy ludowej, która od historycznych dni Manifestu Lipcowego pod przewodem Bolesława Bieruta realizowała z żelazną konsekwencją niewzruszone zasady robotniczo-chłopskiego sojuszu.

Polityka władzy ludowej — jak stwierdza program Frontu Narodowego — to umacnianie spójni między miastem i wsią.

Ta polityka odpowiada wspólnym interesom klasy robotniczej i pracujących chłopów. Polityka ta prowadzi do coraz wyższego poziomu produkcji, do coraz lepszego zaopatrzenia naszego społeczeństwa.

Front Narodowy, jedność narodu opiera się na sojuszu robotniczo-chłopskim, który jest źródłem naszych wszystkich osiągnięć, naszego rozwoju i rosnącej potęgi. Dlatego też mikołajczykowski i obszarniczko-kapitalistyczne niedobitki, agenci wysługujący się amerykańskim wojennym podżegaczom oraz hitlerowscy odwetowcy pragnęliby rozbicia naszego narodu i pomniejszenia naszej siły.

Ale oto byliśmy wszyscy świadkami i uczestnikami wspaniałego zwycięstwa narodu. Zwyciężyła miłość Ojczyzny i pragnienie pokoju ożywiające serca Polaków.

Polskiemu chłopu nie przesłoniły oczu przejściowe trudności i bolączki — wybrał Polskę i pokój.

My pamiętamy słowa hr. Studnickiego, siedzącego dziś na służbie Amerykanów, który przed wojną pisał: „Chłopi nie mogą brać udziału w rządach, choćby tylko dlatego, że przodkowie ich brali baty od szlachty. Nie mogą więc mieć poczucia honoru i możliwości psychicznych do wzięcia odpowiedzialności za władzę.”

Tak rozumowali Piłsudscy, Składkowscy, Studniccy.

Ale przyszła chwila, że wystarczyło kołka z dworskiego płota, aby pomierzyć ich magnackie fortuny i uczynić zadość sprawiedliwości.

Godność chłopca pracującego, deptanego i poniewieranego przez kapitalistów i obszarników, podniesiona została do godności najwyższej, do godności współgospodarza kraju.

Stu pięćdziesięciu pięciu posłów zasiadających w naszym Sejmie wywodzi się z chłopskiego zagona. Są wśród nich ludowcy, są członkowie partii robotniczej, są bezpartyjni.

Zostali powołani przez lud, aby z honorem i godnością brać udział w rządzeniu krajem. brać odpowiedzialność za władzę. (Oklaski.)

Chłopi, głosując na kandydatów Frontu Narodowego, głosowali za jednością, za pogłębieniem sojuszu robotniczo-chłopskiego. Wypowiedzieli się za dalszym wzrostem uprzemysłowie-

nia Polski, za polityką prowadzącą do przekształcenia naszej Ojczyzny z kraju ubogiego i zacofanego, jakim zostawiła go niegdyś burżuazja, w kraj żelaza, nawozów sztucznych i maszyn rolniczych, w kraj przodującego przemysłu i rolnictwa.

Chłopi, oddając swe głosy do urn wyborczych, wypowiedzieli się za prowadzeniem polityki przyjaźni z Wielkim Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej od demokratycznych Chin do Niemieckiej Republiki Demokratycznej, wypowiedzieli się za polityką nieustępliwej walki o pokój na całym świecie.

Wysoki Sejmie! Kiedy naród opowiedział się za Konstytucją, a Sejm ją uroczyście uchwalił jako ustawę zasadniczą, którą wszystkie organy władzy ludu polskiego winny się kierować, aby umacniać Państwo Ludowe, przyspieszać rozwój polityczny, gospodarczy i kulturalny Ojczyzny i pomnażać jej siły, aby pogłębiać uczucia patriotyczne, jedność i zwartość narodu w dążeniu do zachowania i utrwalenia pokoju — wtedy naród cały wybornie rozumiał, kto jest jego niezawodnym, wypróbowanym przywódcą, godnym realizować wielkie i trudne zadania epoki.

Lud kocha ludzi odważnych i mocnych, których serce bije razem z narodem, ludzi, których umysł rozgryzie najtwardszy orzech i wyłuska ziarno prawdy, ludzi zrodzonych z najpiękniejszych tradycji narodu, śmiało budujących nowe życie.

Pamiętamy 200-tysięczną rzeszę młodzieży na Placu Konstytucji, składającą ślubowanie Ojczyźnie. Nową młodzież, na nowym dziedzińcu wiodącą turniej o palmę pierwszeństwa w wydobyciu węgla, żelaza i tkanin, zboża, mięsa i mleka; młodzież szturmującą twierdzę nauki. Ci młodzi ludzie, odważni i ofiarni, głosowali na rusztowaniach budowli, kopalni, przy pługu, kosie i traktorze za pierwszym kandydatem narodu Bolesławem Bierutem. (Huczne oklaski.) Głosowali za prawdą, a prawdą jest znojna, ale jakże zaszczytna praca dla Polski Ludowej, prawdą jest trudna, ale zawsze uwieńczona zwycięstwem walka, prowadzona pod wodzą Wielkiego Nauczyciela Narodu Bolesława Bieruta.

Pamiętamy wspaniałą manifestację dożynkową chłopów polskich między murami starego Krakowa i Nową Hutą. Ileż w tej manifestacji zawarło się historycznej wymowy.

Snopy pszenicy Sandomierzan i Wrocławian, zjednoczonych na nowo ziem polskich, snopy chłopów racławickich kładziono w jeden siasiek pod Wawelem.

Aby dłonie robotników mogły kuć nowy stalowy pancerz Rzeczypospolitej — Nową Hutę.

Aby nowe tysiące żniwiarek i traktorów mogły wyjechać w pole.

Od Opola wspartego na piastowskich basztach, od Wrocławia, skąd wyfrunął na świat gołąb pokoju, od żyznych ziem Lublina, od ziemi mazowieckiej, od szeroko otwartych bram mor-

skich Szczecina i Gdańska płynęły meldunki chłopów, którzy w toku kampanii przedwyborczej składali Pierwszemu Gospodarzowi Polski Ludowej rachunek swoich sił użytych dla umocnienia potęgi ojczystej ziemi.

W chłopach urosło przekonanie zrodzone z doświadczeń historii i z praktyki sojuszu robotniczo-chłopskiego, z doświadczeń budownictwa Polski Ludowej, że zjednoczeni we Froncie Narodowym w walce o przyszłość Ojczyzny będą dalej kroczyć do coraz nowych zwycięstw pod wodzą umiowanego nauczyciela, wielkiego przywódcy ludu polskiego Bolesława Bieruta. (Oklaski.)

I będą razem z Rządem, którym On pokieruje, pracować ze wszystkich sił nad umocnieniem zjednoczonej Ojczyzny.

Zjednoczone Stronnictwo Ludowe, reprezentujące szeroki aktyw chłopski, będzie we Froncie Narodowym realizować przy boku klasy robotniczej zadania Planu 6-letniego i następnego planu 5-letniego.

Aby podnieść dziesięciokrotnie poziom przemysłu.

Aby zwiększać z każdym rokiem urodzaje, przebudowując wieś na coraz doskonalszą, współdzielczoną i socjalistyczną.

Aby doprowadzić światło elektryczne do wszystkich zakątków kraju.

Czeka nas praca nad uregulowaniem Wisły i budowa rozległej sieci kanałów. Połączymy w jeden system wodno-energetyczny nasze prastare rzeki Bug, Odrę i Nysę. Mamy osuszyć tysiące hektarów łąk i nawodnić te ziemie, które trawi posucha.

Wierzmy, że Rząd Bolesława Bieruta będzie temu wielkiemu dziełu budownictwa zwycięsko przewodził.

Dlatego wszysej chlopi — ludowcy i ich reprezentanci w Sejmie obdarzają go swoim największym zaufaniem i poparciem i oddadzą swoje głosy za tym Rządem. (Oklaski.)

Marszałek: Głos ma poseł Stanisław Kulczyński.

Posel Kulczyński Stanisław: Wysoki Sejmie! Dokonuje się dzisiaj w naszym życiu politycznym akt o niezwykłej doniosłości.

Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, wybrany wolą całego narodu, powołuje w dniu dzisiejszym Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, Rząd Frontu Narodowego. Na czele tego Rządu staje Pierwszy Budowniczy Polski Ludowej, ukochany przywódca naszego narodu — Bolesław Bierut.

Bolesław Bierut był nieustraszoną bojownikiem sprawy narodowej i społecznej w latach walki z polskim faszyzmem i reakcją, w

latach walki z hitlerowskim najeźdźcą, w ciężkich latach odbudowy zniszczonej przez faszyzm Ojczyzny.

Pod Jego dalekowzrocznym kierownictwem naród polski zagospodarował swój kraj i buduje lepsze jutro. Wokół Jego osoby skupił się z imponującą jedynomyślnością cały naród polski we Froncie Narodowym.

Bolesław Bierut zdobył miłość całego narodu — robotników, chłopów i inteligencji polskiej, której wskazał miejsce w budownictwie naszego ustroju, której nie szczędził nigdy wskazań, nauk, zachęty do pracy i którą obdarza zaufaniem. Inteligencja polska daje coraz więcej dowodów, że zaufania tego nie zawiedzie.

Bolesław Bierut wskazał inteligencji i rzemiosłu drogę do umacniania więzi z przodującą siłą naszego narodu — klasą robotniczą; wyprowadził inteligencję i rzemiosło z poniżającej pozycji kapitalistycznego klienta do roli obywateli współodpowiedzialnych za losy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Przed powołanym dziś Rządem stoją historyczne zadania realizacji programu Frontu Narodowego, programu umocnienia niepodległości i bezpieczeństwa zjednoczonej Ojczyzny, utrwalenia pokoju, wzrostu dobrobytu i lepszej przyszłości ludzi pracy, umocnienia siły Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Wokół tych zadań, wyrażających najgłębsze dążenia narodu, umacnia się w Polsce nieznana dotąd i niespotykana w naszych dziejach jedność wszystkich uczciwych Polaków bez względu na środowisko, przekonania i światopogląd.

Wyrazem tej wspaniałej jedności i zwartości narodu był zarówno powszechny udział obywateli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w wyborach, jak i oddanie prawie wszystkich głosów na kandydatów Frontu Narodowego.

Wzrastająca jedność narodu, której wymownym sprawdzianem stały się wyniki wyborów do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, oparta jest na naszych sukcesach i zdobyczach uzyskanych w ciągu ośmiu lat władzy ludowej i na zrozumieniu, że nasze narodowe interesy są nierozdzielnie związane z siłami pokoju i sprawiedliwości społecznej, skupionymi wokół Związku Radzieckiego.

Wszyscy uczciwi Polacy bez względu na ich poglądy i zapatrywania, jakie mieli w przeszłości, widzą, jak wielką drogę przebyliśmy od roku 1944, w którym rozpoczęliśmy odbudowę naszej Ojczyzny, nie tylko z ruin i zgłiszcz pozostałych przez najazd hitlerowski, ale i z wielokowego zacofania — tragicznej spuścizny rządów polskiej burżuazji.

Wszyscy uczciwi Polacy zdają sobie sprawę z tego, że bezpowrotnie minęły lata zacofania i słabości politycznej, zastanianej „mocarstwowa” frazeologia.

Wszyscy uczciwi Polacy widzą, jak wysiłkiem całego narodu został zlikwidowany w Pol-

sce Ludowej analfabetyzm, jak szeroko został otwarty dostęp do nauki i oświaty, jak wielkie budownictwo socjalistyczne usunęło raz na zawsze widmo bezrobocia i nędzy, jak znikł wyzysk kapitalistyczny; widzą, jak prymitywizm gospodarki lat międzywojennych ustępuje miejsca nowoczesnej technice; jak skłócona ze wszystkimi sąsiadami, słaba kapitalistyczna Polska, będąca igraszką w rękach międzynarodowej burżuazji — stała się silnym państwem, otoczonym przyjaciółmi i sojusznikami, państwem posiadającym szacunek, znaczenie i autorytet na arenie międzynarodowej.

Program Frontu Narodowego zabezpiecza żywotne interesy narodu i państwa, kreśli realne perspektywy przekształcenia Polski w ciągły bieżącego dziesięciolecia „w kraj potężnego, nowoczesnego przemysłu, w kraj rozwijającego się postępowego rolnictwa, w kraj wysokiej kultury“, daje pełną gwarancję stale rosnącego dobrobytu i rozwoju wszystkich ludzi pracy, a wśród nich inteligencji i rzemiosła.

Inteligencja znalazła i znajdować będzie — w miarę rozwoju budownictwa socjalistycznego — coraz szersze możliwości rozwoju i zastosowania swych zdolności, stając się niezbędną i cieszącą się szacunkiem częścią składową wielkiej armii budowniczych nowej Polski.

Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej tworzy w ramach narodowych planów gospodarczych coraz szersze możliwości rozwojowe dla rzemiosła, które przechodzi do nowych, wyższych form gospodarki społecznej.

Pod kierownictwem Przewodniczącego Frontu Narodowego Bolesława Bieruta — Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej realizować będzie program Frontu Narodowego, zakończy zwycięsko Plan 6-letni i podejmie realizację nowego 5-letniego planu budownictwa socjalizmu w Polsce.

Pokolenie nasze z ufnością i dumą kontynuować będzie pod Jego kierownictwem zadania, prowadzące do wielkości i potęgi naszej Ludowej Ojczyzny.

Z dumą i ufnością, z wiarą, płynącą z dotychczasowych zdobyczy i sukcesów, inteligencja polska i rzemiosło — członkowie Stronnictwa Demokratycznego walczyć będą o pełne urzeczywistnienie programu Frontu Narodowego w najgłębszym rozumieniu tego, że „od nas samych, od naszej świadomości, ofiarności i aktywności zależą postępy naszego budownictwa“ — wielkość Ojczyzny i szczęście jej obywateli.

W imieniu Stronnictwa Demokratycznego oświadczam, że inteligencja i rzemiosło z ofiarnością i oddaniem realizować będą program Frontu Narodowego, że z ufnością i wiarą w zwycięstwo pójdziemy drogą, którą prowadzi nas wielki nauczyciel i wychowawca — Premier Rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej Bolesław Bierut. (Oklaski.)

Marszałek: Głos ma poseł Dominik Horodyński.

Poseł Horodyński Dominik: Wysoki Sejmie! W imieniu grupy tych posłów, którzy weszli do pierwszego Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z listy Frontu Narodowego jako działacze katolicy, chciałbym określić stosunek do składu Rządu zaproponowanego przez Prezesa Rady Ministrów. Wraz z całym Sejmem głosowaliśmy za kandydaturą Bolesława Bieruta na najodpowiedzialniejsze stanowisko w państwie, jakim w myśl nowej Konstytucji jest urząd Prezesa Rady Ministrów. Entuzjazm, z jakim ta sala witała objęcie przez Bolesława Bieruta Jego nowej, wysokiej funkcji, jest miarą uczuć ogromnego zaufania i szacunku, jakimi cały naród polski darzy osobę Prezesa Rady Ministrów.

Bohaterska, pełna osiągnięć i sukcesów droga naszego narodu od chwili objęcia w Polsce rządów przez władzę ludową, wszystkie trudy i zwycięstwa ludzi pracy, wielkie rewolucyjne zmiany dokonane w kraju, cała historia Polski Ludowej, wszystko, co w życiu naszej Ojczyzny nowe i lepsze — nierozzerwalnie i raz na zawsze związane jest z nazwiskiem Bolesława Bieruta.

„Przypomnijmy sobie Polskę sprzed ośmiu lat...“, „Spójrzmy na ogrom pracy, jakiej dokonał nasz naród...“ — te słowa, które czytaliśmy w programie wyborczym Frontu Narodowego, są codziennymi, potocznymi zwrotami w rozmowach wszystkich Polaków, gdy z uzasadnioną dumą spoglądają wstecz na dokonane dzieło. Zagospodarowanie i scalenie z macierzą Ziemi Odzyskanych, odbudowa Warszawy, rozwój przemysłu radykalnie zmieniający strukturę gospodarczą kraju, stopniowa mechanizacja rolnictwa i elektryfikacja wsi, szeroki rozwój oświaty i nauki — to kamienie milowe znaczące wyniki wielkiej pracy całego narodu. Kierownicza rola w państwie klasy robotniczej, otwarcie drogi do awansu społecznego i stworzenie warunków godnego ludzi życia dla mas pracujących miast i wsi, gnębionych, walczących i wegetujących w nieludzkich warunkach od wieków — to rewolucyjne i historyczne osiągnięcia Polski Ludowej.

Nieźmiernie trudne było kierownictwo tą ogromną falą przemian. Wymagało ono dojrzałości, wielkiego rozumu, mądrego serca i oddania sprawie całego siebie. Całego siebie dał Bolesław Bierut, obecny był przy wszystkich pracach, wszędzie tam, gdzie trzeba było podejmować decyzję i osobistą odpowiedzialność. Naród polski o tym wie.

I wolę narodu wypełnił Sejm, powierzając Bolesławowi Bierutowi urząd Prezesa Rady Ministrów Rządu, który zobowiązany jest zrealizować program wyborczy Frontu Narodowego, program, który przekształcił Polskę w kraj, o jakim marzyli i o jaki walczyli najlepsi synowie Ojczyzny.

Nie w sielankowych warunkach podjęliśmy się w przeciągu najbliższych 8 lat przekształcić Polskę w jeden z przodujących krajów Europy, w którym życie będzie godne i szczęśliwsze. Stary świat, świat pieniądza, zysku i wyzysku, świat wojen kolonialnych i wojen zaborczych grozi nam najazdem, grozi zburzeniem dokonanego już dzieła, zniweczeniem planów i zamienieniem Polski z powrotem w ziemię mogił i gruzów, w ziemię na przetarg dla dolarowych możnowładców. Nie potrzebujemy się lękać grózb miotanych z Waszyngtonu i Bonn. Potęga obozu pokoju, którego jesteśmy ogniwem, stale rośnie. Rośnie potęga Związku Radzieckiego, Chin Ludowych, krajów demokracji ludowej i NRD — podobnie jak rośnie siła naszego państwa. Wzrastają z dniem każdym szeregi bojowników o pokój w krajach kapitalistycznych. Ale musimy pamiętać o zagrożeniu, musimy być gotowi odeprzeć każdy zamach zwycięsko, musimy stale czuwać nad bezpieczeństwem wewnętrznym, które raz po raz starają się zakłócić poczynania wrogów. Jedność narodu jest najlepszą odpowiedzią na zamierzenia nieprzyjaciół pokoju.

W myśl tego naczelnego hasła jedności narodu działacze katolicy, których mam zaszczytu reprezentować, znaleźli drogę do Bolesława Bieruta już dawno, przed laty, gdy przyjęci w Belwederze mieli możliwość szerokiego omówienia z nim zasad społecznej działalności katolików w nowych warunkach życia kraju. W ostatnich latach to hasło jedności przyświecało w pracy niejednemu środowisku katolickiemu, wielu duchownym i świeckim działaczom. I gdy we Froncie Narodowym skupił się cały naród, mieli w nim pełny udział katolicy polscy.

Krzepnięcie jedności moralno-politycznej narodu polskiego jest faktem. Z całą pewnością żadne przejściowe trudności lub takie czy inne nieporozumienia nie mogą zahamować tego zdrowego, historycznego procesu. Wiemy, uczy nas tego również doświadczenie, że niezależnie od różnic w poglądach wierzący i niewierzący mogą, a nawet więcej — muszą we wzajemnym szacunku i zaufaniu budować wspólnie dom ojczysty i wspólnie bronić go od wrogów.

Dlatego obecni na tej sali działacze katolicy zgodnie z programem Frontu Narodowego, strzegąc zasad wolności sumienia i wyznania, zagwarantowanych przez Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, będą zabiegać o interesy instytucji katolickich i potrzeby wiernych, przeciwstawiając się równocześnie wszelkim próbom ze strony reakcji nadużywania uczuć religijnych dla szerzenia waśni wśród Polaków.

Dlatego też będziemy głosować za składem Rządu zaproponowanym przez Prezesa Rady Ministrów, gdyż w Rządzie tym obok przywódcy narodu polskiego Bolesława Bieruta widzimy ludzi, którzy życiem swym dali dowód wielkiego hartu i ofiarności w pracy i w walce o lepszą Polskę. (Oklaski.)

Marszałek: Głos ma poseł Edmund Osmańczyk.

Poseł Osmańczyk Edmund: Wysocy Przedstawiciele władzy ludowej! Pragnę zabrać głos jako jeden z wielu bezpartyjnych posłów, zasiadających w pierwszym Sejmie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz — czynię to ze szczególnym wzruszeniem — jako jeden z tych posłów obecnego Sejmu, którzy urodzeni i żyjący długie lata pod zaborem pruskim na ziemiach polskich nad Odrą i Nysą Łużycką, w ujściu Wisły czy nad Łyną, swoją obecnością tutaj podkreślają raz jeszcze historyczny fakt zjednoczenia na zawsze ziem nadodrzańskich i nadwiślańskich, odwiecznych ziem narodu polskiego. (Oklaski.)

Wywalczona ofiarną krwią żołnierzy radzieckich i polskich jedność naszych ziem to był początek niełatwej drogi Polski Ludowej, drogi, która dzięki ofiarności naszej klasy robotniczej, naszego przodującego chłopstwa i naszej patriotycznej inteligencji zjednoczyła z kolei naród.

W ciężkiej pracy i walce zrodzona jedność narodu znalazła w ostatnim okresie swój potężny wyraz w powstaniu ogólnopolskiego Frontu Narodowego, następnie w wyborach, a wreszcie w jednomyślnych uchwałach naszego Sejmu dzisiaj.

Jest rzeczą niewątpliwą, że w pracy nad odbudową zniszczonego kraju, a z kolei przy wznoszeniu wielkich budowli socjalizmu każdy uczciwy Polak odczuwać musiał nie tylko ogrom zadań, jakie stały przed wolnym wreszcie narodem, ale i ogrom odpowiedzialności, jaka spadła na nasze pokolenie, któremu dana została jedyna szansa zmienienia polskich pobojoisk i rumowisk — jakże czcigodnych i jakże tragicznych — w kraj pokoju, kraj dobrobytu, kraj sprawiedliwości społecznej, kraj rozkwitu nauki oświaty i kultury.

Odpowiedzialność ta wzrosła wielokrotnie z chwilą, kiedy faszyci, tym razem amerykańscy, rozpoczęli jawne przygotowania do nowej wyprawy wojennej na Polskę z udziałem starych hitlerowskich generałów.

Odpowiedzialności tej nie umniejszał fakt, że wojenne przygotowania czynione są daleko nad Renem, a nie jak w roku 1939 nad Odrą i Bałtykiem. Było to zasługą przede wszystkim ludzi radzieckich, którzy zepchnęli siły wojenne za Łabę, a także zasługą ludu niemieckiego, który stworzył między Łabą a Odrą przyjazną nam Niemiecką Republikę Demokratyczną.

Odpowiedzialności naszej nie umniejszał również fakt, że wojenne przygotowania Amerykanów Ridgwaya i Eisenhowera nad Renem były, są i będą paraliżowane przez mądrą, dalekowszroczną politykę pokojową, przez potęgę gospodarczą i militarną Związku Radzieckiego, na-

szego niezwyciężonego sojusznika oraz przez bohaterską klasę robotniczą Francji, Włoch i Niemiec i przez setki milionów bojowników o pokój w całym świecie.

Rzecz prosta, że w tej sytuacji każdy ucziwy Polak musiał odczuwać konieczność wzmożenia naszej pracy dla pokoju i naszej walki o pokój.

Ludzie, którzy pracują i walczą razem dla jednego celu, muszą się dobrze wzajemnie rozumieć, jeśli chcą usprawnić i spotęgować swoje wspólne wysiłki. A zatem — mówiąc najprościej — potrzebny był nam wspólny język, który by oddawał najpełniej myśli, uczucia i dążenia narodu.

Język ten istniał. Pamiętaliśmy go z pism Frycza Modrzewskiego i Kościuszki, Mickiewicza i Waryńskiego. W Polsce Ludowej język ten odnaleźliśmy w przemówieniach Bolesława Bieruta do narodu. I Jemu, jako wyrazicielowi myśli i uczuć przodującej klasy, klasy robotniczej, zawdzięczamy, że język ten stawał się z każdym rokiem powszechniejszy i dziś jest językiem całego narodu, zjednoczonego we Froncie Narodowym. (Oklaski.)

W krajach kapitalistycznych burżuazyjni intelektualisci rozpaczają, że język ich przestał być środkiem porozumiewania się, bowiem słowa straciły swoją jednoznaczną treść lub zmieniły się w liczmany, a każde pojęcie daje się ugniatać do woli, jak amerykańska guma do żucia. Nawet najnaturalniejsze pojęcie miłości ojczyzny uznali ci panowie za przebrzmiały, pusty dźwięk.

W naszym natomiast kraju język, wolny wreszcie od kapitalistycznych, kosmopolitycznych deformacji, stał się środkiem porozumienia narodu, a stał się tym przez swą rzetelną — niech mi wolno będzie powiedzieć — *proletariacką jednoznaczność*.

Każde słowo, każde pojęcie związane z życiem narodu stało się dzięki ustrojowi, który budujemy, w pełni prawdziwe, więcej — w pełni sprawdzalne.

Podstawą jedności działania Polaków we Froncie Narodowym jest miłość Ojczyzny, wyrażana nie szumnymi deklaracjami, lecz ciężką, odpowiedzialną, codzienną pracą każdego uczciwego obywatela Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

I tak jak miłość Ojczyzny stała się pojęciem dalekim od odświętnego patosu przez swą sprawdzalność w codziennej pracy każdego obywatela, podobnie i nienawiść nasza do wrogów oraz uczucie braterstwa dla przyjaciół naszych posiadają dziś wagę codziennego trudu wszystkich ludzi pracy w Polsce.

Język, którym dziś mówimy, my, ludzie pracy i walki, obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, partyjni i bezpartyjni, wierzący i niewierzący, jest językiem Placu Konstytucji i Nowej Huty, Szczecińskiego Portu i Kędzierzyna,

Żerania i Lublina, Wałbrzycha i Katowic, Białegostoku i Gdańska. Język ten jest obcy i wrogi dla emigracyjnych szubrawczyków i ich bońskich, waszyngtońskich i watykańskich protektorów. Ale język ten jest zrozumiały i bliski dla co najmniej miliarda ludzi w świecie, czynnie dziś walczących o pokój.

Ten wspólny język, którym mówimy dziś — wszyscy patrioci w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, uprawnia mnie, bezpartyjnego posła ziemi szczecińskiej na Sejm, któremu przewodniczy bezpartyjny poseł miasta Warszawy, do oświadczenia w dniu tak uroczystym, jak dzisiejszy, co następuje:

Obywatelu Prezesie Rady Ministrów! Prowadźcie nas dalej tą drogą, która wzmaga nasze siły, utrwała pokój i zdobywa nam przyjaźń i szacunek setek milionów ludzi w świecie. Naród jest z Wami! (*Huczne, długotrwałe oklaski.*)

Marszałek: Nikt więcej do głosu nie jest zapisany. Przystępujemy do głosowania.

Proponuję, aby wnioski Obywatela Prezesa Rady Ministrów co do składu Rządu były zgłoszone łącznie. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, będę uważał, że Sejm propozycję przyjął. Sprzeciwu nie słyszę.

Przegłosujemy zatem proponowany skład Rządu łącznie.

Kto z Obywateli Posłów jest za przedstawionymi wnioskami Obywatela Prezesa Rady Ministrów co do składu Rządu, zechce wstać.

Dziękuję.

Kto jest przeciwny tym wnioskom, zechce wstać. Nikt.

Stwierdzam, że Sejm jednomyślną uchwałą powołał Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w składzie zaproponowanym przez Obywatela Prezesa Rady Ministrów. (*Wszyscy wstają. Huczne, długotrwałe oklaski.*)

(*Głos: Prezes Rady Ministrów, nasz ukochany nauczyciel i przywódca ludu polskiego, Bolesław Bierut, niech nam żyje! Posłowie wstają, powtarzając trzykrotnie okrzyk: Niech żyje!*)

Proszę Obywatela Prezesa Rady Ministrów i Członków Rządu o zajęcie miejsc w ławach rządowych. (*Oklaski.*)

(*Prezes Rady Ministrów Bolesław Bierut wraz z członkami Rządu wśród niemiłkających oklasków zajmują miejsca na ławach rządowych.*)

(*Głos: Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i ukochany przez cały naród Towarzysz Bolesław Bierut niech żyje! Posłowie wznoszą trzykrotnie okrzyk: Niech żyje!*)

Udzielam głosu Obywatelowi Prezesowi Rady Ministrów.

(Prezes Rady Ministrów Bolesław Bierut wchodzi na trybunę, witany hucznymi oklaskami.)

Prezes Rady Ministrów Bolesław Bierut: Wysoki Sejmie! Pragnę w imieniu wybranego przez Was, Obywatela Posłowie, Rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej złożyć gorące podziękowanie za to jednomyślne i zaszczytne zaufanie, którym obdarzają ten Rząd uchwały Sejmu i wypowiedzi przedstawicieli zespołów poselskich. Nakłada to szczególnie obowiązek i szczególną odpowiedzialność na Radę Ministrów, na każdego z członków Rządu, na podległy kierownictwu tego Rządu aparat państwowy. Chciałbym zapewnić Wysoki Sejm i cały naród polski, że Rząd, któremu mam zaszczyt przewodniczyć, w pełni zdaje sobie sprawę z wagi obowiązków włożonych nań mocą uchwały Sejmu.

Po raz pierwszy powołany do kierowania państwem Rząd otrzymuje tak jednomyślne i wszechstronne poparcie całego Sejmu jako najwyższego organu władzy państwowej i wyraziciela woli narodu. Jest to dobitnym wyrazem nowej sytuacji, nowego układu stosunków społecznych i politycznych w naszym kraju. Wybory w dniu 26 października, w których wyniku rozpoczyna swą działalność Sejm obecny oraz wyłonione z jego woli naczelne organy władzy i administracji państwowej, były niezwykle, przełomowym wydarzeniem dla życia i rozwoju naszego narodu. Naród polski wypowiedział w tych wyborach swoją wolę w sposób tak zdecydowany, powszechny i jednolity jak nigdy w poprzednich okresach swej historii. Oczywiście, nigdy przedtem nie było warunków, które by dawały narodowi naszemu możliwość takiego wyrażenia swych uczuć, swej siły wewnętrznej, swej jedności moralno-politycznej, swej postawy wobec najdonioślejszych spraw i zagadnień bytu narodowego. Jasne jest jednak, że ta potężna i doniosła manifestacja niezłomnej jedności i solidarności naszego narodu stwarza nową sytuację społeczno-polityczną, a zatem stawia przed powołanym dziś przez Sejm Rządem nowe zadania, nakłada nań szczególną odpowiedzialność.

Jak wyrazić główną treść tych zadań? Sądę, że najśluszniej będzie sformułować te zadania jako realizację programu Frontu Narodowego.

Podstawą ideologiczną wyborów październikowych, sztandarem, który zdołał skupić i zjednoczyć cały naród, był program Frontu Narodowego. Sejm obecny jest wyrazem całkowitego i powszechnego zwycięstwa idei Frontu Narodowego. Wyłoniony przez Sejm Frontu Narodowego Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej winien być zatem rządem realizacji programu Frontu Narodowego.

Przypomnijmy w skrócie naczelne wytyczne tego programu.

Walczymy o szybkie uprzemysłowienie naszego kraju na bazie nowoczesnej techniki. Jest to jedyny i niezawodny sposób likwidacji wieko-

wego zacofania naszej gospodarki, warunek stałego podnoszenia wzwyż naszej siły, naszego dobrobytu, naszej kultury. Szybkie uprzemysłowienie kraju w oparciu o nową technikę to podstawowy warunek nieustannego wzrostu sił naszego Państwa Ludowego, zaś umacnianie sił państwa — to niezawodna rękojmia umacniania niepodległości i suwerenności Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, to stałe podnoszenie jej roli. Jej znaczenia, jej wkładu w ogólnoswiatowe dzieło walki o pokój.

Żyjemy w okresie pogłębiającego się w całym świecie rozkładu starego systemu gospodarki kapitalistycznej. Klasy pasożytnicze w pogoni za najwyższym zyskiem same zaostrzają i przyspieszają kryzys tego systemu. Grabiąc bezlitośnie podporządkowane sobie narody, imperialiści rozpętują gorączkę zbrojeń, organizują bloki wojenne, szerzą zbrodniczą psychikę masowego ludobójstwa, odbudowują rozbite szczątki hitlerowskiego Wehrmachtu w celu podszczuwania do nowych napaści m. in. i na nasz kraj. Ale naród polski nie jest dziś izolowany i bezbronny, jak przed wrześniem 1939 roku. Naród polski jest dziś czynnym współtwórcą nowej epoki wielkich przeobrażeń społecznych, które ogarnęły już trzecią część globu i oddziałują na cały świat, pobudzając do walki wyzwoleniczej uciskane narody. Naród polski jest dziś czynnym współuczestnikiem najpotężniejszego ruchu postępowego w dziejach ludzkich — wielkiego ruchu obrońców pokoju, który ogarnia swym zasięgiem olbrzymią większość ludzkości. Naród polski szczyci się dziś niezłomnym przymierzem i przyjaźnią z narodami Wielkiego Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej. Nigdy w swych dziejach Ojczyzna nasza nie była tak jak dziś potężnie i niezawodnie sprzymierzona z najbardziej postępowymi siłami świata, brońącymi nowych zasad pokojowego współżycia międzynarodowego, szczerej współpracy, całkowitego równouprawnienia, wzajemnego poszanowania i braterskiej pomocy. Dzięki przymierzem i przyjaźni z narodami ZSRR Polska Rzeczpospolita Ludowa czuje się nie tylko bardziej niż kiedykolwiek zabezpieczoną przed napadami imperialistów, neohitlerowców i ich amerykańskich patronów, ale korzysta z wielkiej, bezinteresownej, serdecznej pomocy Wielkiego Kraju Rad w rozwoju swego przemysłu, swej gospodarki, w przyswajaniu sobie wspaniałych osiągnięć nauki i techniki radzieckiej. Szczególnym, braterskim i niezrównanym wyrazem pomocy narodów radzieckich, przepięknym przejawem serdecznej troski Wielkiego Przyjaciela Polski Józefa Stalina o szybszą rozbudowę naszej stolicy jest wspaniałomyślny i szlachetny dar Rządu Radzieckiego dla Warszawy — budowa wielkiego Pałacu Kultury i Nauki. (Oklaski.)

Niech mi więc będzie wolno z tej trybuny naszego Sejmu przesłać narodom radzieckim i ich Wielkiemu Wodzowi gorące uczucia wdzięczności i braterskiego pozdrowienia w imieniu naszego narodu. (Huczne, długotrwałe oklaski.)

Realizacja programu Frontu Narodowego wysuwa przed Rządem jako czołowe zadanie nieustanne pogłębianie przyjaźni i współpracy z narodami państwa socjalistycznego i krajów wyzwolonych z jarzma kapitalizmu — jako najważniejszej ręką zwycięstwa w walce o utrwalenie pokoju i zabezpieczenie niepodległości Polski Ludowej.

Stojąc na straży historycznych interesów narodu, jego bezpieczeństwa i suwerenności, uważamy równocześnie za swój najświętszy obowiązek czynić wszystko, co jest w naszej mocy, aby podnosiła się stopa życiowa człowieka pracy, aby jego potrzeby materialne i kulturalne były zaspokojone coraz pełniej.

Od czego zależy tempo naszych osiągnięć w tym kierunku?

Zależy ono od czynnego poparcia przez cały naród wysiłków Rządu zmierzających do uruchomienia wielkich rezerw tkwiących w naszej gospodarce, w naszym życiu.

Szybki rozwój przemysłu jest główną dźwignią rozwoju wszystkich dziedzin gospodarki narodowej i zwłaszcza rolnictwa, które odziedziczyliśmy po dawnym ustroju kapitalistyczno-obszarniczym w stanie szczególnie zacofanym. Podnoszenie poziomu sił wytwórczych we wszystkich dziedzinach gospodarki narodowej — to warunek szybkiego wzrostu dobrobytu materialnego i kultury całego społeczeństwa. Praktycznym zadaniem prowadzącym do tego celu jest:

stałe podnoszenie wydajności pracy zarówno w przemyśle jak w rolnictwie i innych działach gospodarki narodowej;

rozwój współzawodnictwa socjalistycznego i przodownictwa w pracy, umacnianie ofiarności i odpowiedzialności całej załogi zakładów przemysłowych za terminowe wykonanie planów produkcyjnych;

pogłębianie ruchu racjonalizatorów i wynalazców, najlepszego wykorzystania urządzeń przemysłowych i nowej techniki;

walka z marnotrawstwem surowców, materiałów, paliw i energii;

walka z brakoróbstwem i o coraz lepszą jakość wytworów produkcji;

szybki wzrost mechanizacji i wyższej techniki w rolnictwie przez rozwój spółdzielni produkcyjnych i państwowych ośrodków maszynowych;

umacnianie spójni między miastem i wsią;

walka ze spekulacją i wszelkimi pozostałościami wyzysku mas pracujących;

walka o zwycięskie wykonanie wielkich historycznych zadań naszego Planu 6-letniego.

Droga, którą kroczyć będzie powołany dziś Rząd, będzie drogą codziennej troski o człowieka pracy, będzie drogą nieubłaganej walki ze

szkodnictwem i wszelką wrogą działalnością, będzie drogą stanowczego tępienia bezmyślności i tępoty, bezduszności i biurokratyzmu, które wciąż jeszcze tyle szkód powodują w naszym życiu.

Prowadzić będziemy nieubłaganą walkę z wszelkimi agenturami, które usiłują podkopywać siłę i zwartość naszego Państwa Ludowego, ze wszelkimi ekspozyturami wrogich ośrodków imperialistycznych: amerykańskich czy watykańskich, winowskich czy wuerenowskich, trockistowsko-titowskich czy sjonistycznych.

Naszym niezawodnym oparciem we wszystkich wysiłkach na tej drodze jest rosnąca wciąż aktywność społeczna milionowych mas pracujących. Coraz powszechniejszy czynny udział milionów Polaków w twórczym życiu i rozwoju naszego kraju, w umacnianiu naszego państwa, w kształtowaniu naszej przyszłości — to największa zdobycz i najpotężniejsze źródło sił naszego narodu. Masy ludowe coraz liczniej skupiają się pod sztandarami walki o całkowite zlikwidowanie wielowiekowych krzywd społecznych, walki o nowy, lepszy i sprawiedliwy ustrój społeczny, pod sztandarami budownictwa socjalistycznego. Rośnie świadomość polityczna milionów Polaków — dawniej gnębionych i okradanych z elementarnych praw obywatelskich. Wzmaga się coraz bardziej świadomy i czynny udział najszerzych mas w rządzeniu swoim państwem, państwem ludu pracującego. Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej stała się już niewzruszoną ostoją i natchnieniem wielkiej mobilizacji mas obywateli w ich dążeniu do utrwalenia i rozszerzenia zdobyczy ludu pracującego. Bezspornymi i wspaniałymi przykładami tej mobilizacji jest udział wielomilionowych mas naszego narodu w wielkich plebiscytach na rzecz sprawy pokoju, w szerokiej, powszechnej niemal dyskusji ogólnonarodowej nad Konstytucją, wreszcie w potężnym swą niezrównaną wymową wyniku wyborów do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej na platformie Frontu Narodowego. W tym powszechnym wzroście aktywności społecznej, w rosnącej zdolności mobilizacyjnej mas, w pogłębiającej się jedności narodu — tkwi niezwykła siła naszego ustroju, siła naszego Państwa Ludowego. Coraz liczniejsze miliony obywateli naszego kraju łączą się w dążeniu do budowy coraz bardziej dostatniego, kulturalnego, pełnego godności i dumy życia człowieka pracy w naszej umiłowanej Ojczyźnie.

Pogłębiać tę rosnącą jedność i aktywność milionów Polaków, umacniać ze wszech miar ich czynny i świadomy współudział w budowie nowego życia — oto wielkie i naczelne zadanie polityczne powołanego dziś przez Sejm Rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Z potężnych i niewyczerpanych źródeł rosnącej energii społecznej mas Rząd ten czerpać będzie siły w swej codziennej pracy.

Pragnę zapewnić Was, Obywatele Posłowie, że powołany przez Was Rząd Polskiej Rzeczy-

pospolitej Ludowej czynić będzie wszystko, aby nie zawieść Waszego zaufania, aby oprzeć swoją pracę na poparciu całego narodu.

Wspólnie z milionami robotników i chłopów pracujących, w oparciu o rosnącą aktywność tych mas, o współudział w życiu naszego państwa milionów mężczyzn i kobiet, w oparciu o wspaniały entuzjazm twórczy milionów młodych budowniczych Polski Ludowej, w oparciu o pogłębiającą się wciąż jedność moralno-polityczną naszego narodu — czynić będziemy wszystko, aby wytrwała, ofiarną pracą dla Ojczyzny umacniać wciąż jej siły, budować wspólnym porywem naszych gorących dla niej uczuć

i codziennego dla niej wysiłku szczęście i wielkość Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. *(Posłowie wstają. Długotrwałe, huczne oklaski.)*

Marszałek: Porządek dzienny posiedzenia Sejmu został wyczerpany.

Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie złożony do przejrzenia w Biurze Parlamentarnym Kancelarii Rady Państwa.

Następne posiedzenie Sejmu odbędzie się jutro, dnia 22 listopada o godz. 10.

Zamykam posiedzenie.

Koniec posiedzenia o godz. 18 min. 15.

T R E Ś Ć

	łam		łam
Otwarcie posiedzenia.		Ustawa o kontroli państwowej Prezes NIK Józwiak	21
Przyjęcie protokołu 1 posiedzenia Sejmu.		Odesłanie do komisji.	
Przyjęcie porządku dziennego.		Ustawa o przysiędze wojskowej Marszałek	29
Stwierdzenie ważności wyboru posłów i zastępców posłów (sprawozdanie komisji) poseł Kłosiewicz	6	Odesłanie do komisji.	
Przyjęcie uchwały komisji.		Dekrety przedłożone Sejmowi przez Rząd do zatwierdzenia Marszałek	29
Regulamin Sejmu (sprawozdanie komisji) poseł Lange	11	Odesłanie do komisji.	
Uchwalenie regulaminu.		Pismo Prezesa Rady Ministrów z wnioskami dotyczącymi składu Rządu Marszałek	30
Wybór stałych komisji poselskich: Marszałek	16	Zawiadomienie o doręczeniu posłom listy członków Rządu Marszałek	31
Komisji Spraw Ustawodawczych poseł Stachacz	16	Komunikat.	
Głosowanie		(przerwa w posiedzeniu)	
Komisji Budżetowej poseł Wojas	17	Przybycie Prezesa Rady Ministrów Bolesława Bieruta.	
Głosowanie		Wznowienie posiedzenia.	
Komisji Spraw Zagranicznych poseł Wysocki Mieczysław	18	Oświadczenia w sprawie zaproponowanego przez Prezesa Rady Ministrów składu Rządu poseł Ochab	32
Głosowanie		„ Ozga-Michalski	34
Komisji Obrotu Towarowego poseł Dechnik	19	„ Kulczyński	37
Głosowanie		„ Horodyński	40
Komisji Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej poseł Lamuzga	20	„ Osmańczyk	42
Głosowanie		Powołanie Rządu.	
Komisji Pracy i Zdrowia poseł Kieszczyński	20	Przemówienie Prezesa Rady Ministrów Prezes Rady Ministrów Bolesław Bierut	45
Głosowanie		Zapowiedź wyłożenia do przejrzania protokołu 2 posiedzenia Sejmu.	
Stwierdzenie dokonania wyboru stałych komisji poselskich Marszałek	21	Termin następnego posiedzenia Sejmu.	
		Zamknięcie posiedzenia.	